

Výročná správa

2024

Na Vážku 12, 811 01 Bratislava
e-mail: iness@iness.sk
tel.: 02 5441 0945 5

INESS

Výročná správa za rok 2024 zahŕňa prehľad všetkých aktivít, ktoré **INESS – Inštitút ekonomických a spoločenských analýz**, realizoval v devätnástom roku svojho pôsobenia.

V roku 2024 sme neúnavne pracovali na mnohých projektoch, vydali sme 15 odborných publikácií, zaznamenali sme 2015 mediálnych výstupov, či napísali 135 autorských komentárov na aktuálne spoločensko-ekonomické témy.

Ďalším úspechom, ktorý nám robí veľkú radosť, je pokračovanie Ekonomickej olympiády pre stredné školy, do ktorej sa v jej už 7. ročníku 2023/2024 zapojilo 10 730 študentov. Jeho víťazkou bola po prvýkrát **študentka**. Do druhého ročníka Ekonomickej olympiády pre základné školy sa zapojilo 6 193 žiakov z celého Slovenska.

Spolupracovali sme so stovkami učiteľov, ktorí využívajú naše učebné pomôcky Cena štátu a tisíce plagátov Vesmír verejných výdavkov a prednášali sme na stredných a vysokých školách. Vzdelávacie materiály sme zaslali dokopy na 186 škôl a celkovo sa spotrebovalo 3400 kusov Vesmíru verejných výdavkov. Pokračovali sme aj v projekte – Ekonkvíz – online kvíz, v ktorom si môžete bezplatne otestovať svoje znalosti z ekonómie.

Zorganizovali sme tretí ročník štvordňového vzdelávacieho podujatia Ekonomický Base Camp pre najšikovnejších stredoškolákov a vysokoškolákov v bakalárskych ročníkoch. V roku 2024 sme vydali 10 dielov podcastového formátu INESS do UCHA, výber komentárov našich analytikov, ktoré si môžete nie len prečítať, ale aj vypočuť. Pribudlo nám aj 9 nových dielov obľúbeného vlogu Na Vršku a 16 dielov podcastu INESS na DNES. Pravidelne sme pripravovali týždenný newsfilter Týždeň s INESS či mesačník Market Finesse. V decembri sme spustili Newsletter Ekonomickej Olympiády (NEO) pre absolventov, v ktorom zdieľame so študentmi ekonomické novinky, aktuálne príležitosti a pozvánky na zaujímavé podujatia.

Veľmi si vážime vašu podporu, ktorá nám umožňuje pokračovať v našom úsilí o viac rozumu a slobody v spoločnosti. Vďaka vám môžeme prispievať k zlepšeniu podnikateľského prostredia, tlačiť na zodpovedné hospodárenie štátu a prinášať návrhy na potrebné zlepšenia v zdravotníctve, vzdelávacom systéme a sociálnej politike, ktoré budú adresnejšie a solidárnejšie.

Richard Ďurana
riaditeľ INESS

Richard Ďurana

2015

Mediálnych
výstupov

72

Zorganizovaných
podujatí

15

Odborných
publikácií

316

Článkov na
aktuálne
témy

35

Dielov podcastu
na Vríšku a INESS
na DNES a INESS
do UCHA

16 923

Súťažiacich
zapojených do
Ekonomickej
olympiády

3400

Učebných
pomôcok
zaslaných na
takmer 200 škôl

1 130

Autorských kníh
INESS si našlo
svojho majiteľa

45

Odborných
prednášok

5

Vydaných pravidelných
newslettrov.

ROK 2024 v ČÍSLACH

Inštitút ekonomických a spoločenských analýz (INESS) vznikol na sklonku roku 2005 a svoju činnosť začal 1. januára 2006. INESS je nezávislé, neštátne a nepolitické občianske združenie založené fyzickými osobami, ktoré je financované z darov fyzických osôb, 2 % daňovej asignácie, grantov, a príjmov z vlastnej činnosti. Cieľom INESS je prispieť k rozvíjaniu občianskej spoločnosti, v ktorej ľudia rozumejú fungovaniu trhov a poznajú efekty zásahov štátu a ich dopad na spoločnosť a každodenný život. Za základné piliere prosperujúcej spoločnosti považujeme súkromné vlastníctvo, mierové spolužitie a garanciu osobnej slobody. Preto INESS rozvíja stratégie zamerané na zlepšovanie všeobecného poznania dopadov štátnych zásahov na dôchodkový a sociálny systém, zdravotníctvo, monetárnu a fiškálnu politiku, členstvo v EÚ, podnikateľské prostredie, obchod, duševné vlastníctvo a vlastnícke práva.

*Inštitút je zapísaný v registri občianskych združení Ministerstva vnútra SR, registrácia vykonaná dňa 2.12.2005, číslo spisu: VVS/1-900/90-27180. IČO 307 98 442, DIČ 202 232 7230. Bankové spojenie: Tatra banka, a. s., IBAN: SK2811000000002664752087

O INESS

INESS reálne ovplyvňuje hospodársku politiku štátu, prezentuje svoj postoj v médiách, organizuje konferencie a diskusné fóra, vzdelávacie podujatia, publikuje knihy, policy štúdie a analýzy a vydáva týždenník a mesačník reflektujúci aktuálne dianie. V snahe zlepšiť vedomosť obyvateľstva o tom, koľko stoja služby štátu, o ktorých si väčšina myslí, že sú zadarmo, INESS prevádzkuje svoj dlhodobý vzdelávací projekt Cena štátu.

ZÁSADY ČINNOSTI

INESS sa nepodieľa na projektoch, ktorých výsledkom je porušovanie, alebo spochybnenie princípov osobnej slobody a vlastníckych práv.

Apolitickosť

INESS je neziskové nepolitické združenie, ktoré svojou činnosťou nepodporuje žiadnu politickú stranu ani záujmovú skupinu.

Nezávislosť

Spolupráca s inými subjektmi alebo osobami nemá vplyv na hodnoty ani obsah výstupov projektov združenia INESS.

Financovanie projektov

Financovanie projektov INESS zo strany právnických osôb alebo verejného sektora sa uskutočňuje formou grantu. Spoluúčasť partnera na financovaní projektu je zverejnená v diele, ktoré je výstupom projektu. Finančná spoluúčasť nemá vplyv na kvalitu ani objektivitu vypracovaného diela. Spolupráca INESS so súkromným a verejným sektorom je možná iba v prípade, ak sú ciele a výstupy projektu v súlade s poslaním a hodnotami inštitútu.

Mgr. Richard Ďurana, PhD., riaditeľ

Po ukončení štúdia na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave absolvoval postgraduálne štúdium na Chemickom ústave SAV, kde pracoval ako vedecký pracovník – biochemik. Venuje sa hospodárskej politike, trhu práce a problematike duševného vlastníctva. Pôsobí aj ako lektor The Leadership Academy pre americký Atlas Network a každoročne je pozývaný na Atlas Transatlantic CEO Summit.

richard.durana@iness.sk

Mgr. Radovan Ďurana, analytik

Po ukončení Fakulty manažmentu UK v Bratislave so špecializáciou finančný manažment pracoval v komerčnej banke v zahraničí ako analytik. Oblasťou jeho záujmu sú verejné financie, sociálny systém. Pôsobí aj ako fellow francúzskeho IREF.

radovan.durana@iness.sk

Mgr. Juraj Karpiš, analytik

Ukončil Fakultu manažmentu UK v Bratislave so špecializáciou finančný manažment. Predtým, ako začal pôsobiť v INESS, bol zamestnaný v komerčných finančných inštitúciách v zahraničí a na Slovensku. Zameriava sa na hospodársku a monetárnu politiku, verejné financie, sociálny systém a zdravotníctvo. Je členom Klubu ekonomických analytikov.

juraj.karpis@iness.sk

Ing. Róbert Chovanculiak, PhD., analytik

Do INESS nastúpil po predchádzajúcej spolupráci v roku 2015. Absolvent Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, kde v súčasnosti pôsobí ako doktorand na katedre Verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja. Predchádzajúce pracovné skúsenosti má ako analytik v Národnej agentúre pre rozvoj malého a stredného podnikania. Vo svojom výskume sa venuje fungovaniu verejného sektora, internetovým technológiám a školstvu.

robert.chovanculiak@iness.sk

Ing. Martin Vlachynský, analytik

Po predchádzajúcej spolupráci nastúpil do INESS ako nový člen v roku 2012. Vyštudoval na Ekonomicko-správni fakulte MU v Brne, následne absolvoval master štúdium na University of Aberdeen. Niekoľko rokov pracoval ako špecialista na web marketing a sociálne siete. Zaoberá sa hospodárskou politikou, energetikou a prírodnými zdrojmi.

martin.vlachynsky@iness.sk

Ing. Monika Budzák
programová manažérka & analytička

V INESS pôsobí od roku 2014. Je absolventkou hospodárskej diplomacie na Ekonomickej Univerzite, študovala na Technische Universität Dresden a Wirtschaftsuniversität Wien. Pracovala vo viacerých medzinárodných korporáciách a učila nemčinu v jazykovej škole. V INESS sa venuje pôdohospodárstvu, organizuje celoslovenskú Ekonomickú olympiádu a iné vzdelávacie podujatia a diskusie pre študentov. Od roku 2024 je na materskej.

monika.budzak@iness.sk

Mgr. Ina Sečíková

FR a komunikačná manažérka

Vyštudovala preklad a tlmočenie na Univerzite Komenského v Bratislave a hoci ju obe činnosti dodnes inšpirujú, vždy mala záujem o dianie v spoločnosti s cieľom aktívne prispieť k pozitívnym zmenám. Pred nástupom do INESS pracovala 2 roky ako redaktorka v Rádiu_FM, kde sa záujem o tieto témy ešte viac prehýbil. V INESS začala pracovať vo februári 2020 a venuje sa najmä činnostiam spojeným s fundraisingom.

ina.secikova@iness.sk

Ing. Richard Vilkus, projektový manažér

Vyštudoval Ekonomiku a manažment na Paneurópskej vysokej škole, po ukončení štúdia v roku 2012, sa venoval účtovníctvu a daňovému poradenstvu. Záujem o verejné financie a rozpočet ho priviedol do INESS, kde sa venuje projektu Cena štátu.

richard.vilkus@iness.sk

Gabriela Grešková, projektová asistentka

Gabriela študuje na Fakulte managementu Univerzity Komenského. Prvotný záujem o projekty INESS sa v nej prebudil ešte počas Ekonomickej olympiády, ktorej národného kola sa sama v minulosti zúčastnila. Je projektovou asistentkou Ekonomickej olympiády pre stredné školy. Medzi jej funkcie patrí tvorba reportov, infografík, copywriting a podpora členov INESS pri ich analytickej činnosti. Má na starosti taktiež chod officu a pomáha s tvorbou obsahu na sociálne siete.

gabriela.greskova@iness.sk

BSc. Matej Bárta, junior analytik

Matej vyštudoval politológiu na University of Amsterdam, špecializoval sa na verejnú politiku. S INESS spolupracoval už počas štúdia, po jeho ukončení nastúpil ako nový člen. Venuje sa predovšetkým zdravotnej politike, pracuje však aj na projektoch z iných oblastí. Popri práci v INESS sa dlhodobo angažuje aj v Slovenskej Debatnej Asociácii.

matej.barta@iness.sk

Ing. Katarína Ševčíková
Projektová manažérka

Vyštudovala hospodársku politiku na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Pracovala v INESS v rokoch 2010–2013, neskôr koordinovala Liberty Seminars v Slovinsku a venovala sa svojím projektom. Spolupracuje s INESS opäť od roku 2022 ako manažérka Ekonomickej olympiády na Slovensku.

katarina.sevcikova@iness.sk

Branislav Kučerík, stážista

Braňo podporuje analytikov INESS pri analytickej práci, dohľadáva a spracováva údaje pre oblasti podnikateľského prostredia, hospodárskej politiky a verejných financií.

Sofia Tokošová, stážistka

Sofia strávila dva roky na strednej škole v Anglicku, ktoré ukončila maturitnou skúškou A Levels. Momentálne študuje Social Sciences v rámci odboru Liberal Arts & Sciences na Amsterdam University College so zameraním na environmentálne právo & politiku a medzinárodné vzťahy. Venuje sa tvorbe videí na YouTube. Zaujíma ju ekonomické dianie na Slovensku aj vo svete. Sofia sa od roku 2023 v INESSe venuje témam vzdelávania, šíri medzi mladými záujem o ekonomické témy a píše newsletter Ekonomickej olympiády (NEO).

sofia.tokosova@iness.sk

Samuel Jurčišin, stážista

Samuel študuje International Baccalaureate diploma programme na Gymnázium Jura Hronca. Vzhľadom na svoj záujem o ekonómiu a možnosť nabráť nové schopnosti a skúsenosti sa rozhodol pracovať pre INESS. Jeho ďalšie aktivity zahŕňajú akademickú debatu a šach.

samuel.jurcisin@iness.sk

Filip Malcher, stážista

Filip študuje ruštinu na Gymnázium Alberta Einsteina. Nakoľko sa v budúcnosti chce pohybovať vo finančnom sektore a aktuálne chce získavať skúsenosti, cesta ho zaviedla do INESS. Vo voľnom čase sa venuje matematike, informatike a akvaristike.

filip.malcher@iness.sk

Aktivity, ktoré INESS realizoval, možno rozdeliť do niekoľkých kategórií: analýzy a publikácie, komunikácia odporúčaní pre hospodársku politiku verejným autoritám a politikom, organizovanie konferencií a diskusných fór s aktívnou účasťou, prednášky a účasť na konferenciách a diskusných fórach, v knižných publikáciách, organizovanie vzdelávacích podujatí, články a vystúpenia v médiách, komentovanie aktuálneho ekonomického diania na Slovensku i vo svete na internetovej stránke INESS.

INESS POLICY NOTES

AKTIVITY INESS

ANALÝZY

Analýza objemu zákonov – odhalenie spiaceho potenciálu

Jakub Zeman, Jakub Škoda

Zložitosť administratívnych procesov a časté legislatívne zmeny predstavujú dlhodobu najväčšiu bariéru podnikania na Slovensku. Napriek opakovaným záväzkom vlád zjednodušovať podnikateľské prostredie sa podľa publikácie Analýzy objemu zákonov zrozumiteľnosť kľúčových zákonov v oblastiach podnikania, zdravotníctva a školstva naďalej znižuje. Kvantitatívne hodnotenie ukázalo rastúci objem textu a predĺžovanie viet, čo prispieva k vyššej administratívnej náročnosti.

SILA TRHU - AKO POSILNIŤ JEDNOTNÝ TRH NA ĎALŠÍCH 30 ROKOV

Matej Bárta, Radovan Ďurana

Pri príležitosti 20. výročia členstva SR v EÚ sme v štúdiu Sila trhu pripomenuli, že najväčším ekonomickým prínosom členstva je prístup na jednotný trh. Vďaka nemu je slovenské HDP dlhodobo o 15–19% vyššie, než by bolo mimo tohto priestoru. Napriek výrazným prínosom však jednotný trh stále brzdia bariéry, byrokracia a nekoordinované regulácie. V publikácii preto prinášame konkrétne odporúčania, ako zlepšiť jeho fungovanie a zabezpečiť, aby Slovensko zostalo jedným z jeho najväčších beneficentov.

PROCES VÝBERU ŠPECIALIZAČNÉHO ŠTÚDIA SLOVENSKÝMI ŠTUDENTMI A ŠTUDENTKAMI MEDICÍNY

Matej Bárta

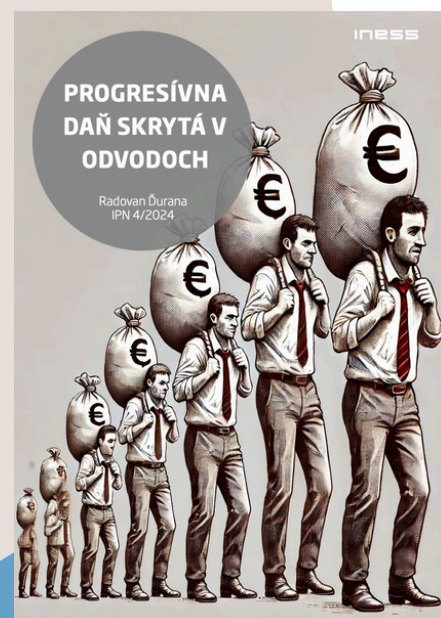

Nedostatok lekárov na Slovensku má hlbší rozmer než len ich celkový počet. Výrazne sa prejavuje nerovnomerne naprieč špecializáciami. V publikácii sme skúmali, ako si študenti a študentky medicíny vyberajú odbory a identifikovali sme viaceré bariéry, ktoré ovplyvňujú ich rozhodovanie. Na základe hĺbkových rozhovorov so študentmi zo všetkých lekárskejších fakúlt sme pripravili súbor odporúčaní, ako flexibilnejšie reagovať na meniace sa preferencie a systematickejšie riešiť nedostatok odborníkov v kľúčových medicínskych oblastiach.

PROGRESÍVNA DAŇ SKYTÁ V ODVODOCH

Radovan Ďurana

Zatiaľ čo vláda plánuje zaviesť nové vyššie sadzby dane z príjmov, INESS upozorňuje, že už dnes je progresivita zaťaženia príjmov vysoká, a to najmä vďaka systému sociálnych odvodov. V analýze Progresívna daň skrytá v odvodoch poukazujeme na to, že približne 500 000 zamestnancov platí odvody, ktoré im neprinášajú zásluhový nárok na dávky, čím sa fakticky stávajú daňou. Pri vyšších príjmoch tak tieto tzv. „čisté“ odvody dosahujú až rovnakú výšku ako daň z príjmu, čo znižuje konkurencieschopnosť slovenského trhu práce a motivuje kvalifikovanú pracovnú silu k odchodu do zahraničia.

TRH S ENERGIAMI NA SLOVENSKU

Radovan Ďurana

Rozvoj obnoviteľných zdrojov na Slovensku ostáva za očakávaniami najmä kvôli regulačným a administratívnym prekážkam. V publikácii Trh s energiami na Slovensku sme identifikovali kľúčové bariéry brániace prirodzenému rozvoju trhu bez nutnosti verejných dotácií. Publikácia je súčasťou medzinárodného výskumu, ktorý navrhuje 40 konkrétnych opatrení na zvýšenie konkurencieschopnosti a podporu súkromných investícií v energetike. Medzi odporúčaniami figurujú zjednodušenie povolovacích procesov, zrušenie cenových regulácií či vytvorenie finančných stimulov na modernizáciu infraštruktúry.

DOJČENSKÁ ÚMRTNOSŤ V RÓMSKYCH KOMUNITÁCH NA SLOVENSKU

Matej Bárta

Zdravotný stav rómskej populácie na Slovensku výrazne zaostáva za väčšinou populáciou, čo ilustruje takmer trojnásobne vyššia dojčenská úmrtnosť. V publikácii **Dojčenská úmrtnosť v rómskych komunitách** analyzujeme sociálne, ekonomické, environmentálne a behaviorálne faktory prispievajúce k týmto rozdielom. Súčasťou je aj kvantitatívna analýza na základe dát Atlasu rómskych komunít a verejných inštitúcií, ktorou sme identifikovali kľúčové premenné ovplyvňujúce nerovnosti v zdraví.

VPLYV VLASTNÍCTVA NA FINANČNÝ VÝKON NEMOCNÍC

Lukáš Žemľa

Slovenské nemocnice sú dlhodobo jedným z hlavných zdrojov zadĺženia zdravotníckeho systému. Nová publikácia Vplyv vlastníctva na finančný výkon nemocníc analyzuje, ako vlastnícka štruktúra ovplyvňuje ich nákladovosť a ziskovosť. Štúdia vychádza z dát 55 všeobecných nemocníc zo Slovenska z obdobia rokov 2017 – 2022 a porovnáva súkromné, štátne a regionálne verejné nemocnice. Výsledky ukazujú, že súkromné nemocnice dosahujú o 20 % nižšie prevádzkové náklady než ich verejné náprotivky, pričom boli kontrolované aj rozdiely v náročnosti prípadov.

BLIŽŠIE K ZÁKAZNÍKOM: LIEKY A MALOOBCHOD

Martin Vlachynský

Slovenské zdravotníctvo čelí dlhodobo neudržateľnému priebežnému financovaniu a brzdí ho rigidné rozdelenie kompetencií medzi nemocnicami, ambulanciami a lekárňami. V publikácii sa zaoberáme dvoma konkrétnymi riešeniami: povolením predaja voľnopredajných liekov mimo lekární a rozšírením zdravotných služieb, ktoré lekárne poskytujú. Naša analýza vychádza zo skúseností iných európskych krajín a hodnotí možné dopady na pacientov aj lekárnikov. Cieľom je zvýšiť dostupnosť liečby, odbremeniť lekárov a posilniť rolu lekární v systéme.

NA VYSOKÝ PODIEL ČIASTOČNÝCH ÚVÄZKOV SME MÁLO BOHATÍ

Radovan Ďurana

Podiel skrátенých úvÄzkov ovplyvňuje najmä kultúra a úroveň ekonomiky, ktoré umožňujú ich dostupnosť. Keďže tieto faktory sa menia len pomaly, významná zmena sa neočakáva v najbližších 5 rokoch. Otázku, či by štát mal aktívnejšie podporovať skrátенé úvÄzky, rozoberáme v [publikácii](#).

HODNOTA ZA PENIAZE SA HĽADÁ AJ V LIEKCH

Martin Vlachynský

Niekedy sa nádej stretne s tvrdou realitou. V zdravotníctve to znamená pacientov bez preplatenej liečby. Preplácanie liekov na Slovensku sa riadi princípom hľadania hodnoty za peniaze. V [publikácii](#) vysvetľujeme, ako sa táto hodnota v liekoch posudzuje.

RODOVÉ ROZDIELY NA TRHU PRÁCE

Róbert Chovanculiak

Rozdiely medzi mužmi a ženami na trhu práce sú predmetom diskusií už desiatky rokov, pričom sa z nich zrodili aj konkrétne verejné politiky. No okolo témy nerovnosti v odmeňovaní koluje množstvo mýtov a nepresností o jej príčinách, súčasnom stave a možných riešeniach. V [publikácii](#) analyzujeme túto problematiku z viacerých uhlov pohľadu a vyvraciamе nesprávne predstavy, ktoré často ovplyvňujú politické rozhodnutia.

LOV NA ŽIVNOSTNÍKOV

Martin Vlachynský

Téma vyššieho zdanenia živnostníkov sa pravidelne vracia do verejnej diskusie, často s argumentom o tzv. „fiktívnych“ živnostníkoch. V publikácii Lov na živnostníkov analyzujeme aktuálny postoj Útvaru hodnoty za peniaze a ponúkame alternatívny pohľad na rovnaké dáta – ako obhajobu slobodnejšieho podnikania bez ďalšieho daňovo-odvodového zaťaženia.

VYSOKÉ ŠKOLSTVO NEMÁ PROBLÉMY S NEDOSTATKOM, ALE NEEFEKTIVITOU

Róbert Chovanculiak

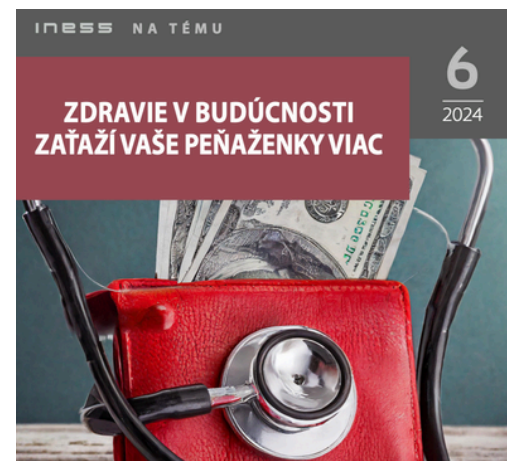
Slovenské vysoké školstvo často čelí výčitkám pre nízke financovanie, no dôležitou príčinou jeho problémov je neefektívnosť. Tá pramení z nízkeho počtu študentov na pedagóga a z kultúrneho tlaku pokračovať z bakalára na magistra, čo predlžuje štúdium a zvyšuje náklady. Ak by sa tieto dve oblasti priblížili k európskemu priemeru, ušetrilo by sa až 150 mil. eur ročne. Tieto peniaze by sa dali využiť na zníženie deficitu či zvýšenie kvality výučby – bez nutnosti navyšovať rozpočet. Viac o probléme a návrhoch riešení nájdete v našej novej publikácii Vysoké školstvo nemá problémy s nedostatkom, ale s neefektívnosťou.

ZDRAVIE V BUDÚCNOSTI ZAŤAŽÍ VAŠE PEŇAŽENKY

Matej Bárta

Starnutie obyvateľstva prinesie výrazný nárast výdavkov v zdravotníctve. Rastie počet starších pacientov aj dopyt po nákladnejších liečbách. V publikácii analyzujeme Ageing Report 2024 Európskej komisie a nadväzujeme na našu predošlú analýzu z roku 2021. Upozorňujeme na potrebu pripraviť systém na tieto zmeny, inak hrozí jeho finančná neudržateľnosť.

STARŠIE PUBLIKÁCIE

INOVATÍVNE LIEKY - PRÁVNE A ETICKÉ OTÁZKY

Žiaden ekonomický model nedokáže zabezpečiť, aby každý občan krajiny jazdil na Rolls-Royce, hoci ho dokážeme vyrobiť. To platí aj v zdravotníctve. Množstvo finančných zdrojov v systéme je v každom časovom bode dané. "Niečo" musí rozhodnúť o tom, ako budú tieto zdroje rozdelené. Aký kus koláča pôjde na onkologických pacientov a aký na cystickú fibrózu? Týmito dilemami sa zaoberá dizertačná práca Kataríny Fedorovej na University of Edinburgh. Dokázala v nej veľmi prehľadne a plynulo zosumarizovať základné právne a etické dilemy spojené s inovatívnou liečbou.

V INESS sme sa prekladom a publikovaním v papierovej podobe podujali sprístupniť tento text aj slovenskej verejnosti. [Kniha je voľne dostupná aj ako PDF tu.](#)

Katarína Fedorová

POKROK BEZ POVOLENIA: AKO ZDIEĽANÁ EKONOMIKA, CROWDFUNDING A KRYPTOMENY ZMENILI SVET

Róbert Chovanculiak

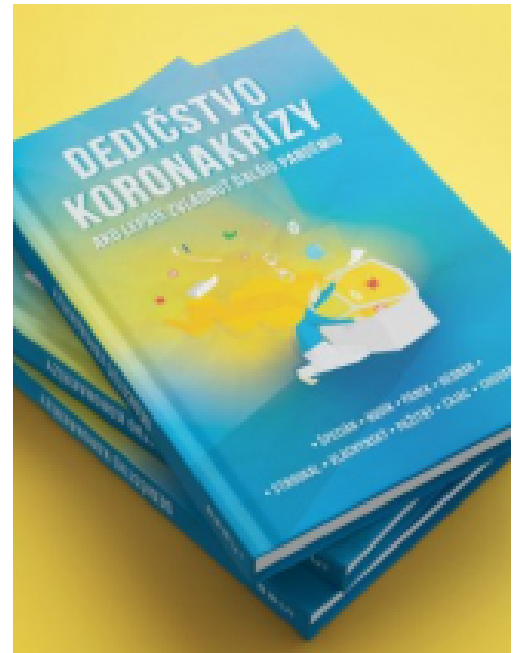

Róbert Chovanculiak prispel v roku 2019 knihou o tom, ako nové technológie môžu meniť svet k lepšiemu, ak im v tom nebudeme brániť. Kniha Pokrok bez povolenia je kompletný sprievodca svetom, kde Airbnb oživuje mŕtvy kapitál a konkuruje štátu v tvorbe regulácií, kde Kickstarter nahrádza vyberanie daní a pomáha financovať verejné služby a kde Bitcoin umožňuje budovať paralelnú spoločnosť, v ktorej neexistujú „vedúci“ a všetci máme kľúče od miešačky.

DEDIČSTVO KORONAKRÍZY

Richard Ďurana, Petr Špecián, Juraj Bednár, Marek Hudík, Róbert Chovanculiak, Dominik Stroukal, Dominik Stroukal, Martin Vlachynský, Rudolf Zajac, Peter Pažitný, Martin Pánek

INESS spojil 10 autorov zo Slovenska a Česka, aby poskytli svoj pohľad na zaujímavé ekonomické a spoločenské aspekty krízy spojenej s pandémiou koronavírusu. V knihe Dedičstvo koronakrízy sa napríklad dozviete, ako: zlepšiť proces schvaľovania liekov, krotiť domýšľavých expertov, lepšie nakupovať vakcíny, vytvárať paralelné spoločenské, pracovať cez internet, využívať trh a podnikateľov v boji s vírusom, alebo nezneužívať centrálnu banku.

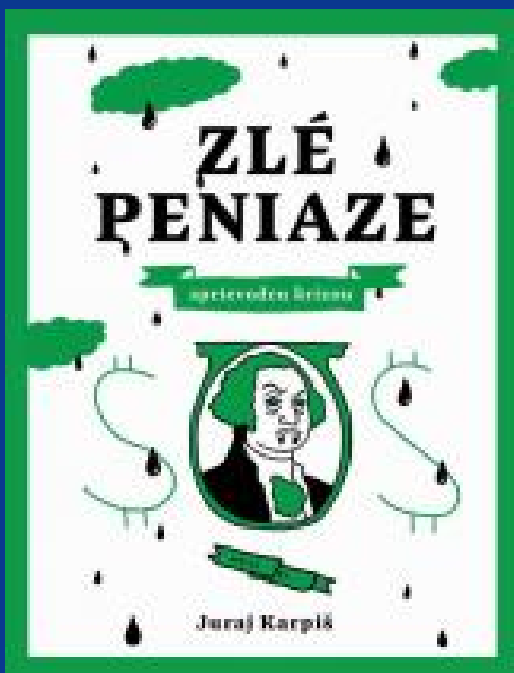

ZLÉ PENIAZE

Juraj Karpiš

Juraj Karpiš v roku 2015 napísal sprievodcu krízou aj pre neodbornú verejnosť. V knihe hľadá príčiny globálnej finančnej krízy, analyzuje prepojenie politických rozhodnutí a hospodárskych problémov. Poukazuje na slabé miesta fungovania dnešného finančného systému, keď sa možnosť tvoriť peniaze z ničoho zneužíva na sledovanie cieľov politickej triedy a finančníkov. Banky pomáhajú financovať sľuby politikov. Tí im na oplátku pravidelne pomáhajú z problémov za naše peniaze.

Juraj súčasne pripravil niekoľko videí a podcastov zameraných na tému Zlé peniaze. Knihu si môžete objednať aj vy v tlačenej, či elektronickej verzii na adrese www.jurajkarpis.com a nájdete ju aj v kníhkupectvách.

MARKET FINESSE
INSTITUTE OF ECONOMIC AND SOCIAL STUDIES

ročník 19 | číslo 11 | 12/2024

Editorial
Richard Durana

INESS začne po odboji silvestrovskej noci 2019 rok svojej činnosti. Keď traja mladí ekonomickí analytici v januári 2006 začali v bytke na Dlhých chodoch v Bratislave napísať prvé články, ktoré sa objavili v časopise, nevedeli, že práve potiaľto minimeálne na dve dekády základy nezávisleho ekonomického think tanku na Slovensku a že ich budúci predpisy budú podporovať mnohé krajiny v Európe ale aj na iných kontinentoch. V marci 2006 sme už na novej adrese na Hviezdoslavovej námestí v Bratislave publikovali našu prvú štúdiu s názvom **Nová ekonomická paradigma: medzinárodné sociálne systémy** (ať už podľa zložu 4. 12. 2006). Tu už sme mali za sebou viaceré televíznych a rozhlasových výstupov a množstvo článkov v novinách a časopisoch. Pripravovali sme spustenie tohto neovládania, a jeho prvú číslo bolo do sveta vypustené v apríli 2006. Fast Forward na začiatku roka 2024: 18 rokov štedre podľa mnohých stále prísť mladým analytikom prvú kategória a kategória ako domáceho operácie sa dnes v INESS stará 14 ľudí. Celkovo za tých 20 rokov predišť INESSom viac ako 100 štvrtých návrhmi. Z 2000 mediálnych výstupov, stovky odborných a verejných podujatí, desiatky štúdií zapojených do našej Ekonomickej olympiády a pod. Aj tento newsletter dnes odoberať tisíce čitateľov. Tento rok bol celkovo výživný. Súdca podľa napríklad aj 8 nových SNEBných menovadných čestných aktivitu slovenského premiéra do krajiny, kam už presťahujú šesť, aj stáborné, výskly, je výživný doslova až do jeho posledných dní.

Etne trane pred Vianocami náto nevedeli. O budú mať v neposlednom rade občianskeho podnetov. Na jeseň sa na Slovensko v rámci tzv. konsolidovaného balíčka súprava daňová povolení, ktorá od zajtra začne s poriadnou ekonomickou mierou európsu stále krehkého slovenského hospodárstva. Slovensko má jednu z naj-

vyšších inflácií v celej Európe (mimo eurózskej). Dodnes máme čakáme na závery vyšetrenia prvého ataku na premiéra tohto krajiny. Hovorí, že vieme, ktorý klub správi premiér od ňejších svojich kolón, na šlabáne v Bruseli. Dokonale dynamicky zory čakajú naj- doobčasnejšie témy.

Najdôležitejšie témy tohto roku z pohľadu zájmu INESS rekapitulujeme prave v tomto vzhľadom vydaní. Na tomto mieste spomenem len 2 aktuálne články, ktoré nám vďaka v INESS spravili nemerateľnosť.

Prvé päť týždňov sme spojili 8. ročník Ekonomickej olympiády pre stredné školy. Zapojilo sa do nej nadobro 13 064 študentov. Tesne pred úvodným súťažným kolom 3. ročníka Ekonomickej olympiády pre základné školy. Zapojilo sa 9 340 študentov zo všetkých škôl. Je to 23 204 študentov. To je niečo neskončné!

Précio ma takéto tieto maxime zapojenie študentov a chut' podnietu ekonomické myslenie! Prečítajte si text **Ekonomickej olympiády v renesans roku na strane 5**. Kniha v form trane pripojuje rozdiel medzi sediacim rozumom (ktorý nám neprikladá hovorí, že zem je plochá, alebo aj to, že minomá ma niekto umyť pranie, alebo aj to, že rast cien dokážeme zastaviť jeho zastavením) a neustálym ekonomickými myslením. Populističky politici si svojich voličov omotávajú okolo prsta štúdiu aplikáciu na sociálny rozum. Kým na Slovensku nebudeme kritická väčšina, ktorá vedie ekonomickému mysleniu, nebude možné opríť reform, budú tu mať populisti volanie na ručičky. Preto máme takú radosť z rastúceho počtu študentov zapojených do Ekonomickej olympiády.

Aj tento rok neoprádňujeme študentov na praxo. Právom vám všetkým pekne odovzdať a v novom roku do štúdiu. Dúfame nám v našom 20-tom roku patet!

Richard Durana

www.iness.sk

MARKET FINESSE
INSTITUTE OF ECONOMIC AND SOCIAL STUDIES

ročník 19 | číslo 10 | 2024

Editorial
Richard Durana

O tom, že sloboda nie je navyše daná a garantovaná samorečnosť. Tá napríklad negatívna kritika o platnosti tohto tvrdenia sa na vlastnú slobodu dané a odvody, ktoré vyvolá od občianov a firm a na všetky ďalšie výsledky si musí počkať. Dôhody, stavy, štátny, zamestnávateľ, opravy, ceny, nákup lekárov, toto všetko je od 17. novembra na oň. Spomínam som trpajú príkry. Tento rok je tiež rozpočtový rok a napríklad termine od vzniku samostatného Slovenska. Napríklad pred 2 rokami pripadá na 23. decembra. Na začiatku vtedy vláda hospodárila len týždeň. Tento rok je to 1,5 mesiac a celého roka! O posledného čísla Market Finesse sme vydali 2 nové publikácie. Obe vám budú predstavovať v tomto vydaní, na tomto

Ypkó príchuť mal 17. november aj v tomto číslu. **Oznamená toto** Slovensko funguje na sekuru. 16. novembra sa mu minul všetky dane a odvody, ktoré vyvolá od občianov a firm a na všetky ďalšie výsledky si musí počkať. Dôhody, stavy, štátny, zamestnávateľ, opravy, ceny, nákup lekárov, toto všetko je od 17. novembra na oň. Spomínam som trpajú príkry. Tento rok je tiež rozpočtový rok a napríklad termine od vzniku samostatného Slovenska. Napríklad pred 2 rokami pripadá na 23. decembra. Na začiatku vtedy vláda hospodárila len týždeň. Tento rok je to 1,5 mesiac a celého roka! O posledného čísla Market Finesse sme vydali 2 nové publikácie. Obe vám budú predstavovať v tomto vydaní, na tomto

Socializmus nie je alternatívou kapitalizmu je alternatívou každého systému, v ktorom má niečo a porovnáť ceny. Milomira Friedmane ako jemu rozlišuje.

- Ludwig von Mises

www.iness.sk

MARKET FINESSE
INSTITUTE OF ECONOMIC AND SOCIAL STUDIES

ročník 19 | číslo 9 | 2024

Editorial
Richard Durana

Napriek veľkému kritizmu Zasa - hovoríme o čia jebnej generácii - si Slovensko od júla komunizmu a rozpadenia Česko-Slovenska „odboj“ voľne. **Prvá vláda pod lak tovisku Vladimíra Mečiar** zarádila vo výživných občianov. **Henf po štarte splošnosti** ktorá sa podarila opríť prave na jedinou prejaviteľnej vláde Mečiaru. Dúfame, že to druhá vláda **prezidenta dokona** aj na výživných občianov. **Práve** a **práve** ekonomickej reformy Slovenska **katastrofálne** do perspektívy veľkých zahraničných investorov. Bratislava krajiny a hlavne jej obyvateľov sa dajú náhodou dopuť spôsobom - dňodajom štatistim (ekonomické tomo hovoria kumulácia k príkry) alebo zaprávanými investíciami. Druhé memoar je nato ako škrtia a prispere. Populárny kapitalizmus a kritizom

vyvolá a výživom tempo prenášať prave stranu rozpočtu štátu, toto **deštava** na výživnom zvýšení daní. Výživné dane budú mať na finančné neefektívne a neefektívne výskly prave tak ako doteraz. Slovensko vláda je napriek v medzinárodnom sa hovorí o tom, že **wpodlie** výdavkov verejných financií na **NDP** sme sa **vyrovnali** napr. **Standardským kritériom** sociálneho blahobytu. Tento krajiny súhlasne na financovanie spoločných záležitostí dňedokážly. Naša vláda sa k nemu chce predprieť, je to akoby viaz sa politickú zodpovednosť, v ktorom štáto.

Balíček občianov zvyšovanie ekonomických daní, ale aj znižovanie mzdových. **Najväč-**

Richard Durana

www.iness.sk

INESS je vydavateľom periodika Market Finesse, ktorý pravidelne vychádza v elektronickej forme od apríla 2006. **Market Finesse pozostáva z najzaujímavejších článkov** na témy, ktorým sa venuje INESS, komentárov aktuálnych udalostí, pravidelných rubriek, prekladov zaujímavých článkov, porovnaní zo sveta, informácií o pripravovaných i realizovaných podujatiach, a ďalšie. Mesačník odoberá viac ako 2 200 novinárov, expertov, opinion a decision makerov, podnikateľov a ďalších záujemcov.

Ak máte záujem o inzerciu v Market Finesse alebo stať sa odberateľom periodika, neváhajte nás kontaktovať na adrese mf@iness.sk

Všetky čísla Market Finesse sú voľne dostupné na stránke INESS.

TÝŽDEŇ S INESS

TÝŽDEŇ S INESS

Newsletter **Týždeň s INESS**, posielame každý piatok. Nájdete v ňom stručné zhrnutie tých najdôležitejších tém, ktoré hýbali našim týždňom. Na jeho odber sa môžete prihlásiť tu: <https://www.iness.sk/sk/tyzden-s-iness>

EKONOMICKÁ OLYMPIÁDA

Najúčinnejším prostriedkom proti dezinformáciám či dlhom sú vedomosti. Porozumenie ekonómii ľuďom umožňuje lepšie sa rozhodovať vo finančných otázkach a pochopiť, čo vedie k rastúcim cenám a ako sa na ne čo najlepšie pripraviť. Ekonómia by sa však nemala stať témou až v dospelosti, keď na dvere klopú prvé starosti s peniazmi. **Vzdelávanie na základnej a strednej škole pomôže mladým ľuďom pripraviť sa na prvý nájom, hľadanie si práce či platenie daní. Základné ekonomické témy študentom približuje Ekonomická olympiáda, ktorá má za cieľ podporiť ekonomickú a finančnú gramotnosť Slovákov.** Ekonomickú olympiádu na Slovensku organizuje INESS – Inštitút ekonomických a spoločenských analýz od roku 2017.

7. ročník Ekonomickej olympiády pre stredné školy

Ekonomická olympiáda aj v roku 2024 vzbudila záujem u **takmer 11 tisíc** mladých Slovákov a Sloveniek a pomohla im získať ocenenie a uznanie za svoje vedomosti a schopnosti v oblasti ekonómie a financií. Šiesty ročník Ekonomickej olympiády pre stredoškóľakov vyvrcholil finálovým kolom, ktoré sa konalo vo štvrtok 25. apríla 2024 v hoteli Devín v Bratislave.

Ekonomická olympiáda pomáha mladým ľuďom rozšíriť svoje znalosti v oblasti ekonómie a financií a zlepšiť svoje analytické zručnosti. Olympiáda taktiež poskytuje cennú spätnú väzbu pedagógom o vedomostiach ich študentov. Ekonomickú olympiádu na Slovensku organizuje **INESS – Inštitút ekonomických a spoločenských analýz** v spolupráci s českým **Institutem ekonomického vzdělávání (INEV)**.

V 7. ročníku si v Ekonomickej olympiáde otestovalo svoje vedomosti 10 730 študentov v online školských kolách, z ktorých postúpilo len 712 do ôsmich prezenčných krajských kôl. Vo finále si zmeralo sily 50 najlepších študentov z celého Slovenska.

Test celoslovenského finále bol zameraný na aktuálne ekonomické problémy. Stredoškóľáci museli argumentovať, aké dopady môže mať zavedenie dane z pridanej hodnoty (DPH) na poplatky za odbery podzemných vôd na vodárenské spoločnosti alebo poľnohospodárov, ako by mohli majitelia lyžiarskych stredísk zabrániť stratám v dôsledku teplej zimy a nedostatku snehu, alebo vypočítať či sa oplatí zdedenú chatu opraviť a prenajímať, alebo predáť a uložiť peniaze do banky. Pri oprave testov pomáhali pedagógovia z Ekonomickej univerzity v Bratislave a Fakulty managementu Univerzity Komenského.

Desať najlepších študentov postúpilo do ústneho kola, v ktorom sa snažili svoje odpovede na vyžrebovanú otázku vyargumentovať pred odbornou porotou. Jej členmi boli odborníci z akademickej obce, súkromného a neziskového sektora: Róbert Chovanculiak (INESS), Richard Kališ (Slovenská ekonomická spoločnosť), Štefan Máj (Nadácia Slovenskej sporiteľne), Iveta Szabo (Slovenská asociácia poisťovní) a Martin Šuster (Rada pre rozpočtovú zodpovednosť) a Richard Kubík (PwC Slovakia).

Riaditeľka Ekonomickej olympiády, Katarína Ševčíková:

„Finále Ekonomickej olympiády každý rok privíta 50tku bystrých mladých ľudí so záujmom o ekonomické otázky. Tieto mladé talenty spájame s odborníkmi, čím im umožňujeme čerpať vedomosti a cenné rady pre ich ďalší rozvoj. Teší nás, že každoročne zaznamenávame veľký záujem zo strany škôl o účasť v Ekonomickej olympiáde. Sme odhodlaní pokračovať v zlepšovaní ekonomickej a finančnej gramotnosti študentov na Slovensku a veríme, že Ekonomická olympiáda bude aj naďalej slúžiť ako platforma pre rozvoj ekonomického myslenia mladej generácie.“

Finálový deň priniesol pre študentov a ich pedagógov aj prednášky a diskusie v rámci sprievodného programu. Manažér projektu INESS Cena štátu Richard Vilkus pripravil pre pedagógov prednášku s názvom Verejné financie v najhoršom stave v EÚ, ako z toho von?, a študenti po dopísaní testu diskutovali spolu s Radovanom Ďuranom, analytikom z INESS, Ivanom Hlavenkom, direktorom na oddelení poradenstva, PwC Slovakia a Marcelom Horváthom, CEO Tepede MEE Holding o rôznych aspektoch podnikania na Slovensku.

Po záverečnom hodnotení porota v ústnom kole určila výsledné poradie všetkých desiatich superfinalistov Ekonomickej olympiády. Tretie miesto zaujal Samuel Zummer z Obchodnej akadémie Watsonova v Košiciach, druhé miesto získal Dávid Páchnik z Gymnázia Matky Alexie v Bratislave a **absolútnou víťazkou siedmeho ročníka Ekonomickej olympiády sa prvýkrát v histórii súťaže stala študentka, Kristína Bandurová** z Gymnázia Jura Hronca v Bratislave. Súťažiacim gratulovali a ceny odovzdávali organizátori, partneri projektu a členovia odbornej komisie. Vďaka sponzorom sa najúspešnejšia trojica finalistov môže tešiť z hodnotných cien ako je čítačka elektronických kníh, mobilný telefón a notebook.

Ekonomickú olympiádu v školskom roku 2023/2024 podporili: Slovenská banková asociácia, Slovenská asociácia poisťovní, Nadácia Slovenskej sporiteľne, PwC Slovakia, Nadácia Tatra banky, Tepede, Martinus, ABCedu, Nexteria, týždenník Trend, Slovenská ekonomická spoločnosť, Institut ekonomického vzdelávania (INEV), Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta managementu Univerzity Komenského, Fakulta sociálnych vied UCM v Trnave, Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov A. Dubčeka v Trenčíne, Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre, Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov UNIZA, Fakulta manažmentu, ekonomiky a obchodu Prešovskej univerzity, Ekonomická fakulta, TUKE.

2. ročník Ekonomické olympiády pre základné školy

Po úspešných šiestich ročníkoch stredoškolskej Ekonomické olympiády na Slovensku, INESS v školskom roku 2023/2024 organizoval už druhý ročník testovania vedomostí z ekonomie a finančnej gramotnosti aj pre mladšie ročníky – druhý stupeň základných škôl. Do druhého ročníka Ekonomické olympiády sa zaregistrovalo **214 škôl, ktoré zapojili 6 193 žiakov**, ďakujeme!

Za podporu Ekonomické olympiády pre základné školy v školskom roku 2023/2024 srdečne ďakujeme: Slovenskej bankovej asociácii, Nadácii VÚB, Slovenskej asociácii poisťovní, PwC, TEPEDE, vydavateľstvu ABCedu, slovenskej ekonomickej asociácii (sea) a inštitútu INEV.

Medzinárodné finále Ekonomickej olympiády v Grécku

Šiesty ročník medzinárodného kola Ekonomickej olympiády sa uskutočnil v dňoch **2. – 3. septembra 2024**, tentokrát v starovekej gréckej Olympii. Porovnať svoje vedomosti z ekonómie a finančnej gramotnosti si do rodiska olympijských hier prišli študenti z 18 krajín. Podujatie organizoval český Inštitút ekonomického vzdelávania (INEV) v spolupráci s gréckymi partnermi.

Spolu **85 najšikovnejších ekonómov a ekonómok** zo Slovenska, Česka, Maďarska, Poľska, Gruzínska, Grécka, Bosny a Hercegoviny, Severného Macedónska, Albánska, Ukrajiny, Azerbajdžanu, Arménska, Kazachstanu, Kirgizska, Uzbekistanu, Číny, Holandska a Kosova najprv absolvovalo dva písomné testy v prvý a druhý deň podujatia. Najlepších 10 súťažiacich následne čakalo tretie, ústne, kolo.

Slovensko reprezentovali štyria súťažiaci: Dávid Páchnik z Gymnázia Matky Alexie v Bratislave, David Kršík z Gymnázia v Považskej Bystrici, Samuel Zummer z Obchodnej akadémie Watsonova v Košiciach a Kristína Bandurová z Gymnázia Jura Hronca v Bratislave.

V medzinárodnej konkurencii sa slovenskí študenti umiestnili na chvályhodnom 22. mieste (**Dávid Páchnik**), 47. mieste (**David Kršík**), 52. mieste (**Samuel Zummer**) a 59. mieste (**Kristína Bandurová**). Obaja Dávidovia si za svoj skvelý výkon odniesli aj čestné uznanie vo forme medaily. Gratulujeme im k umiestneniu a všetkým štyrom finalistom ďakujeme za vynikajúcu reprezentáciu – prebojovali sa medzi absolútnu elitu z viac ako 97 000 účastníkov z 18 krajín celého sveta.

Okrem testovania čakal súťažiacich bohatý sprievodný program v podobe návštevy archeologického náleziska antickej svätyne a kolísky olympijských hier, ale aj stretnutí s mentormi, akými bol napr. námestník ministra hospodárstva a financií Grécka – Dr. Christos Dimas či Dr. Miranda Xafa, bývalá členka rady Medzinárodného menového fondu. Študenti mali možnosť využiť športoviská a bazén v International Olympic Academy, v ktorej boli delegácie ubytované. Na záver podujatia vystúpil s hlavnou prednáškou grécky minister hospodárstva a financií, Kostis Hatzidakis. Vo svojom prejave opakovane zdôraznil dôležitosť ekonomického myslenia nielen v osobnom, ale aj politickom živote. Účastníkom pripomenul, že ekonomické vzdelávanie môže chrániť pred populizmom. „Pretože ak občania rozumejú základom ekonómie, vedie to k informovanejšej a aktívnejšej spoločnosti, čo má zásadný význam pre kvalitu našich demokracií aj pre stabilitu našich ekonomík,“ uzatváral svoj prejav minister Hatzidakis.

CENA ŠTÁTU

Napriek tomu, že sa týkajú nás všetkých, existuje len veľmi málo ľudí, ktorí dokážu zodpovedať otázky týkajúce sa verejných financií. Informácie sú roztrúsené po internetových stránkach ministerstiev a skryté v rôznych neprehľadných vládnych materiáloch.

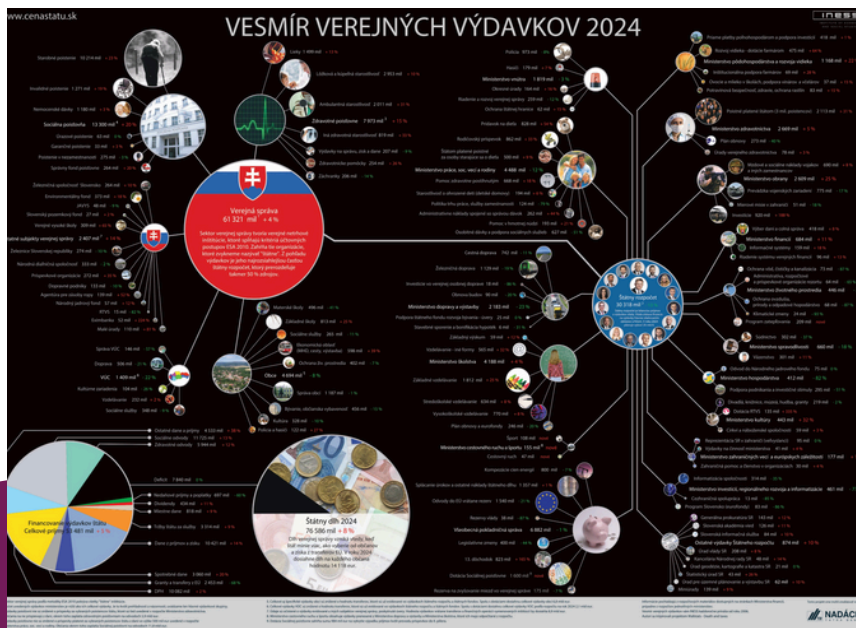
Projekt Cena štátu interaktívne a zrozumiteľne informuje o oblasti, ktorá bola dovtedy považovaná za oblasť záujmu pre úzku skupinu informovaných, napriek tomu, že sa priamo dotýka každého občana Slovenska.

Cena štátu prináša aktuálne a presné informácie týkajúce sa príjmov a výdavkov verejnej správy a tiež ako sa tieto veličiny menia v čase. Kvôli lepšiemu pochopeniu veľkých čísel, s ktorými takmer žiadny občan počas svojho života nepríde do kontaktu a sú pre neho neuchopiteľné (milióny, miliardy) sa jednotlivé položky prepočítavajú na občana a na pracujúceho (pretože tí v skutočnosti plnia štátnu kasu).

Stránka obsahuje niekoľko unikátnych súčastí: každý návštevník si môže zistiť svoje vlastné daňové a odvodové zaťaženie po kliknutí na sekciu **„Koľko platíte vy?“** Na premiéra či politika sa môže návštevník zahrať vo virtuálnom obchode s verejnými službami **Nakúp si svoj štát**, kde sa dozvie, koľko by stál štát, keby nakupoval len ním preferované služby. K niektorým údajom sa vraciame aj podrobnejšie, pričom ich krátko komentujeme v rubrike **Číslo dňa**. Súčasťou portálu je aj grafické znázornenie štruktúry verejných výdavkov formou plagátu (**Vesmír verejných výdavkov**), ktorý bol schválený Ministerstvom školstva SR ako vhodná učebná pomôcka pre vzdelávanie v oblasti ekonómie na stredných školách.

Informácie o jeho pravidelnom rozposielaní na stredné a vysoké školy po celom Slovensku nájdete nižšie. Edukačnú úlohu plnia rôzne interaktívne aplikácie, ktoré umožňujú ľahšie pochopenie súvislostí vo finančnom vzťahu občan – štát. Aj v minulom roku sme pripravili balíček pre učiteľov. Zmenili sme však postup a na žiadosť učiteľov sme začali plagáty posielat' individuálne učiteľom po 15 ks tak, aby v každej triede mohol byť plagát využitý ako učebná pomôcka v lavici. Okrem toho sme priložili sprievodný list so základnou navigáciou pre učiteľov, ako pracovať s poskytnutými materiálmi a ako využiť stránku Cena štátu.

V roku 2024 sme poslali na **186** škôl viac ako **3 400** Vesmírov verejných výdavkov a bločkov Účet za služby štátu, a prednášali o Cene štátu na **35** školách.

ROZPOČET ŠTÁTU
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ROK 2024

VAS ÚČET ZA SLUŽBY ŠTÁTU

POLOŽKA	CENA NA OBCANA
1 POMOC V HMOTNEJ NUDZI	31
1 STAROBNE DOCHODKY	1774
1 ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ	1202
1 INVALIDNE DOCHODKY A POMOC ZDRAVOTNE POSTIHNUTÝM	410
1 TAĤ PRÁCE A PODPORA NEZAMESTNANÝCH	64
1 ČLENSTVO V EU	240
1 ÚROKY A SPRÁVA ŠTÁTNEHO DLHU	218
1 PODPORA RODINY A STAROSTLIVOSŤI	640
1 CESTNÁ DOPRAVA	350
1 ZELEZNICNÁ DOPRAVA	268
1 RODICOVSKÝ DOCHODOK	49
1 MATERSKE SKOLY	114
1 ZAKLADNE SKOLY	431
1 ŠTADNE SKOLY	139
1 VYSOKE SKOLY	172
1 PODPORA POĽNOHOSPODAROV	108
1 POLICIA	174
1 DOPRAVNE PODNIKY	43
1 ARMÁDA	419
1 INFORMAČNE SYSTÉMY	76
1 VYBER DANÍ A CIEL	67
1 PODPORA ENERGETIKY A INOVACII	176
1 SUDY, VÁZENSTVO, PROKURATURA	106
1 DIVADLA, MUZEÁ, GRANTY, RTVS	122
1 NEMOCENSKÉ POISTENIE	190
1 ČINNOSŤ ÚRADOV MIEST A VUC	214
1 OCHRANA ŽIVOTNEHO PROSTREDIA	139
1 REZERVY ÚLAVY	232
1 KOMPENZÁCIE CIEN ENERGII	129
1 PRÍSPEVOKOVÉ ORG. VEREJNEJ SPRÁVY	44
1 I NE	1340
SPOLU (EUR)	9859

ŠTÁT V ROKU 2024 PLANUJE MINÚT O 7-8 MILIARDY EUR VIAC, AKO VYBERIE. PRETO DLH KAŽDEHO OBCANA UZRÁSTIE O 1361 EUR A DOSIAHNE 14118 EUR.

WWW.CENASTATU.SK
DAKUJEME ZA NAVŠTEVU
INES

VESMÍR VEREJNÝCH VÝDAVKOV

EKONKVÍZ

Myslíte si, že v ekonómii ste ako doma? Vyskúšajte sa! **Ekonkvíz** vám položí 20 otázok a preverí vaše ekonomické vedomosti. Máte 30 minút na zodpovedanie 20 otázok.

Ekonkvíz je voľne dostupný nástroj, ktorým si môžete otestovať svoje znalosti ekonómie.

- Je určený pre všetkých bez ohľadu na vek, zamestnanie, či štúdium.
- Test pozostáva z 20 otázok, ktoré je potrebné zodpovedať za 30 min.
- Všetky otázky sú uzavreté, vyberáte si zo 4 možností.
- Po uplynutí 30 min. sa dozviete výsledok testu.
- Každá správna odpoveď má hodnotu jedného bodu, nesprávna odpoveď je za 0 bodov.

Vo výsledku sa dozviete, v ktorých otázkach ste spravili chybu. Ku každej takej otázke pripojíme link na vzdelávací portál ucebnicaekonomie.sk, aby ste sa o danej téme mohli dozvedieť viac.

Online portál Ekonkvíz vznikol v spolupráci s litovským inštitútom LFMI za podpory programu Erasmus+ a pridal sa tak k ostatným vzdelávacím projektom, ako je Ekonomická olympiáda, učebnice Ekonómia v 31 hodinách či Cena štátu, za účelom pomáhať školákovi, učiteľovi a všetkým, ktorí si chcú otestovať svoje vedomosti z ekonómie a vďaka vysvetleniam k nesprávnym odpovediam sa tiež niečo naučiť.

BYROKRATICKÝ INDEX

Byrokratický index je jednoduchou a prehľadnou kvantifikáciou tej povestnej „byrokratickej záťaže“, o ktorej denne počujeme od podnikateľov, politikov, či analytikov. V rámci neho sme v spolupráci s odborníkmi z rôznych oblastí identifikovali všetky administratívne úkony, ktoré štát vyžaduje od modelovej firmy.

Po trojročnej prestávke sme prepracovali metodiku a v roku 2024 sme prišli s novým porovnaním, pripraveným v spolupráci so šiestimi európskymi partnermi zo siete 4Liberty.eu. Okrem európskej verzie sa každoročne nezávisle vypracúva latinskoamerický náprotivok pripravený s pomocou INESS, Index byrokracie.

Celkové poradie

Celkové výsledky sú vypočítané ako priemerný kumulatívny čas potrebný na založenie a prevádzku malého hotela a priemyselného podniku. Slovensko sa v celkovom hodnotení byrokracie umiestnilo najvyššie, nasledované Maďarskom a Gruzínskom. Najnižšiu mieru byrokracie v Indexe zaznamenalo Poľsko, nasledované Ukrajinou.

Byrokratický index 2024

Priemerné skóre krajín.

Začatie podnikania + prevádzka oboch modelových firiem.

Source: INESS/4liberty • Created with Datawrapper

Metodika

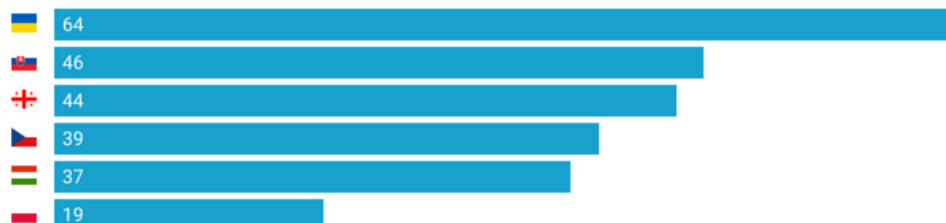
Byrokratický index využíva jednoduchý prístup. V spolupráci s odborníkmi z odvetvia identifikuje všetky štátom požadované administratívne úlohy pre dva modelové podniky: malý priemyselný podnik a malý hotel, oba s 10 zamestnancami. Tieto úlohy sú zoskupené do kategórií „začatie podnikania“ a „prevádzkovanie podniku“, pričom ku každej z nich sú priradené časové nároky. Výsledky sa merajú v hodinách administratívnej práce potrebnej na administratívne splnenie všetkých úloh uložených zákonmi.

Začatie podnikania

Založiť modelovú priemyselnú prevádzku bolo z pohľadu časovej náročnosti v roku 2024 najjednoduchšie v Poľsku, kde to zabralo len 19 hodín. Naopak, najnáročnejšie to bolo na Ukrajine so 64 hodinami, kde však byrokraciu komplikuje aj vojnový stav. **Slovensko sa v byrokratickej náročnosti založenia podnikania ocitlo na druhom najhoršom mieste s hodnotou 46 hodín byrokracie.**

Začatie podnikania – priemysel

Počet hodín strávených nad byrokraciou pri otvorení malého priemyselného podniku.

Source: INESS/4liberty • Created with Datawrapper

Založenie malého hotela bolo vo všetkých krajinách náročnejšie, najmä kvôli prísnyim hygienickým predpisom. Aj v tomto prípade bolo Slovensko na nelichotivom druhom mieste so 75 hodinami.

Začatie podnikania – hotel

Počet hodín strávených nad byrokraciou pri otvorení malého hotela.

Source: INESS/4liberty • Created with Datawrapper

Prevádzka podniku

Kategória „prevádzka podniku“ meria ročný počet hodín administratívnej práce už založených malých firiem. Na nežiaducom čele rebríčka byrokratických nákladov sa umiestnilo Slovensko s 272 hodinami na prevádzku drobnej priemyselnej výroby (34 pracovných dní). Za Slovenskom nasledovalo Maďarsko. Naopak, najnižšiu byrokratickú záťaž spomedzi šiestich zúčastnených krajín mali Ukrajina a Poľsko.

Prevádzka podniku – priemysel

Počet hodín strávených nad byrokraciou pri prevádzke malého priemyselného podniku.

Source: INESS/4liberty • Created with Datawrapper

Prevádzkovanie hotela nebolo všeobecne byrokraticky náročnejšie v porovnaní s priemyselným podnikom. Aj v tomto hodnotení má najvyššie byrokratické náklady Slovensko, o jedinu hodinu pred Maďarskom.

Prevádzka podniku – hotel

Počet hodín strávených nad byrokraciou pri prevádzke malého hotela.

Source: INESS/4liberty • Created with Datawrapper

V štyroch krajinách vrátane Slovenska tvorila väčšinu byrokratických nákladov na prevádzku podniku administratíva spojená s administratívou zamestnávania. V Česku a Poľsku však bola hlavnou príčinou byrokracie bežná prevádzka, zahŕňajúca administráciu daní, administráciu odpadov či rôzne certifikačné služby.

Právne zmeny

Významnou podkategóriou v rámci indexu sú náklady na právne zmeny. Analyzujeme zmeny troch hlavných predpisov súvisiacich s podnikaním, a to Zákona o dani z príjmu, Zákonníka práce a Obchodného zákonníka. Ukrajina zaznamenala najvyšší počet právnych zmien, nasledovaná s veľkým odstupom Slovenskom. Najstabilnejšia bola legislatíva v Gruzínsku a Česku.

Záver

Byrokracia predstavuje ekonomickú mŕtvu váhu, ktorá znižuje ziskovosť a brzdí investície. Dokonca aj EÚ uznala nadmernú byrokraciu ako významný problém v nedávnych správach Lettu a Draghiho. Správa opisuje byrokraciu ako „zlodeja času“ a „nákladovú hnaciu silu“, ktorá bráni investíciám, potláča inovácie a brzdí rast.

Táto obava je obzvlášť naliehavá vzhľadom na konkurenčný tlak zo strany krajín ako USA a Čína. Byrokratická záťaž neúmyselne zvyhodňuje neeurópske spoločnosti, ktoré nepodliehajú podobným regulačným obmedzeniam.

Pre každú vládu by preto malo byť znižovanie byrokracie trvalým cieľom a zároveň procesom. Byrokratický index 2024 bolo možné zostaviť vďaka podpore Nadácie Friedricha Naumanna v strednej Európe. Celý [Byrokratický index 2024 nájdete tu](#).

CENA ZAMESTNANCA

Otázka koľko stojí zamestnanec je dôležitá pre každého zamestnávateľa. Je zároveň dobrým medzinárodným ukazovateľom konkurencieschopnosti. Netreba si však zamieňať superhrubú mzdu s nákladmi na zamestnávanie. Legislatíva určuje zamestnávateľovi celý rad rôznych povinností, ktoré pre neho znamenajú náklady. Kým kalkulačiek superhrubej/čistej mzdy existuje viacero, komplexná kalkulačka celkových nákladov na zamestnanca dosiaľ chýbala.

Aj v roku 2024 pokračoval projekt [Cena zamestnanca](#), ktorý rieši tento nedostatok. Vznikol v spolupráci Asociácie strojárskeho a elektrotechnického priemyslu, Nadácie SPIN a INESS. Kalkulačka berie do úvahy nielen mzdu, dane a odvody, ale aj zhruba 80 legislatívnych úprav, ktoré generujú náklady pri zamestnávaní. Medzi ne patria úpravy o poskytovaní pracovného voľna, administratívne povinnosti, či povinné školenia.

PODUJATIA

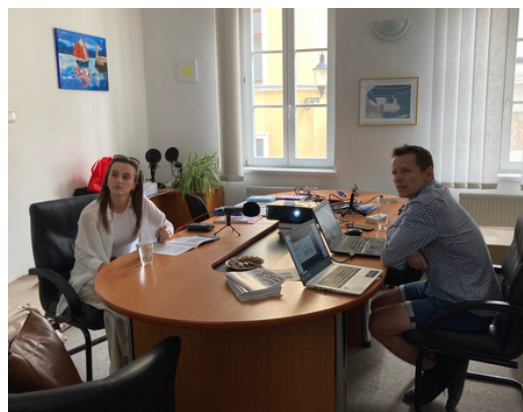
Členovia INESS sa pravidelne zúčastňujú ako rečníci na množstve konferencií a workshopov. V roku 2024 sme zorganizovali 72 podujatí a naši analytici vystúpili na 45 odborných prednáškach.

SEMINÁRE ZORGANIZOVANÉ PRE NOVINÁROV

Seminár pre médiá: Analýza objemu zákonov

Dňa 16. 1. 2024 sa uskutočnil INESS seminár pre novinárov, na ktorom sme prezentovali našu novú štúdiu Analýza objemu zákonov – Odhalenie spiaceho potenciálu.

Seminár pre médiá: Progresívna daň skrytá v odvodoch

Vo štvrtok, 1.8.2024, sme v INESS zorganizovali online seminár pre novinárov, na ktorom sme si predstavili progresívnu odvodovú daň.

Seminár pre médiá: Živnostník verzus zamestnanec

V stredu, 7. 8. 2024, sme organizovali seminár pre novinárov na tému „Živnostník verzus zamestnanec“.

Seminár pre novinárov na tému konsolidačného balíka

V utorok, 24. 9. 2024 sa hybridnou formou uskutočnil seminár pre novinárov. Tí si mohli zvoliť, či sa zúčastnia osobne alebo využijú možnosť pripojiť sa cez platformu Zoom.

SEMINÁRE ZORGANIZOVANÉ PRE NOVINÁROV

Seminár pre novinárov: Lieky a maloobchod

V utorok, 12. novembra 2024, sa uskutočnil seminár pre novinárov, na ktorom sme predstavili novú publikáciu z oblasti zdravotníctva.

EKONOMICKÉ REČI

Ekonomické reči #28: Ako by sa mali vzdelávať naše deti?

17. januára sme v Kafe Scherz organizovali prvé Ekonomické reči v tomto roku a venovali sme sa školstvu. Róbert Chovanculiak (INESS) a hosť Vladimír Burjan diskutovali o tom, čo môže priniesť reforma školstva, či sú učitelia pripravení na zmeny, a akú úlohu môže zohrávať umelá inteligencia vo výučbe. Podujatie otvorilo viaceré kľúčové otázky budúcnosti vzdelávania na Slovensku.

Ekonomické reči #29: Koľko si priplatíme za vyšetrenie?

V utorok, 27. februára 2024 sme diskutovali o možnostiach priplácania si za vyšetrenia v zdravotníctve. V neformálnom prostredí vystúpili Henrieta Tulejová (Advance Institute Praha) a Martin Vlachynský (INESS), ktorí rozobrali citlivosť tejto témy, možné dopady regulácií a potrebu zmien v slovenskom zdravotnom systéme.

Ekonomické reči #29: Prečo ženy zarábajú menej?

17. apríla 2024 sme sa venovali téme rozdielov v platoch medzi mužmi a ženami. Hostami boli ekonómka Lucia Šrámková a analytik INESS Róbert Chovanculiak. Diskutovalo sa o faktoroch vplývajúcich na pay gap, ako sú výber povolání, rodičovské dovolenky, daňové a sociálne politiky či neplatená práca. Zazneli aj konkrétne dáta, príklady zo zahraničia a návrhy na systémové zmeny vrátane väčšej participácie mužov na rodičovstve či zavedenia spoločného dôchodku manželov.

Ekonomické reči #30: Medicínske sny a lekárska realita

V utorok 25. júna 2024 sa diskusia venovala výberu špecializácie medzi študentmi a študentkami medicíny. Hostkou bola Laura Banovčanová, prezidentka Slovenskej asociácie študentov medicíny. Diskutovalo sa o novej štúdii INESS, ktorá mapuje informačné kanály, bariéry a preferencie mladých medikov pri rozhodovaní o odbornej špecializácii. Zároveň sa venovala aj nerovnomernej distribúcii nedostatku lekárov medzi jednotlivými odbormi. Ako zvyčajne, v závere zazneli návrhy na zlepšenie systému a prebehla diskusia s publikom.

Ekonomické reči #31: Nerovnosti od kolísky – Výzvy v zdravotnej starostlivosti v rómskych komunitách

17. septembra 2024 sa uskutočnila debata na tému limitov zdravotnej starostlivosti v marginalizovaných rómskych komunitách. Diskutovali analytik INESS Matej Bárta a analytik Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity Mikuláš Lakatoš.

Európsky jednotný trh – Ako ďalej? FREE MARKET ROAD SHOW 2024

INESS dňa 30. apríla 2024 – teda takmer presne po roku – organizoval v spolupráci s Austrian Economics Center populárnu konferenciu **Free Market Road Show** – a opäť na vysoko aktuálnu tému. Tento rok si totiž pripomínáme nielen 20. výročie členstva Slovenska v EÚ, ale zároveň aj našich 20 rokov na jednotnom európskom trhu, ktorý nedávno oslávil svoje 30. narodeniny.

Konferencia: Dedičstvo Adama Smitha pre súčasnosť

19. júna 2024 v Pálffyho paláci na Zámockej ulici v Bratislave sa konala konferencia: Dedičstvo Adama Smitha pre súčasnosť. V rámci nej predniesol analytik Róbert Chovanculiak príspevok s názvom Skutočné náklady bezplatného školstva: Čo na to Adam Smith.

Diskusné podujatie: Spotrebiteľská revolúcia v zdravotníctve

Diskusné podujatie Spotrebiteľská revolúcia v zdravotníctve, organizované 27. mája 2024 pri príležitosti návštevy Michaela F. Cannona, sa venovalo otázke, ako reagovať na rastúce očakávania pacientov v čase starnúcej populácie a rastúcich možností modernej medicíny. Kľúčovou témou bola potreba zapojiť pacienta ako aktívneho spotrebiteľa, zlepšiť spätnú väzbu v systéme a hľadať cesty k efektívnejšej a kvalitnejšej zdravotnej starostlivosti. Diskusia ponúkla rôznorodé pohľady slovenských aj zahraničných hostí.

Vďaka Martinovi Vlachynskému a Róbertovi Chovanculiakovi z INESS si môžete pravidelne vypočuť odborný pohľad na aktuálne ekonomické témy. Prostredníctvom vlogu Na Vršku sa venujú širokému spektru tém od zdravotníctva cez školstvo, ekonomiku, nájomné bývanie a ešte oveľa viac!

Za rok 2024 si pre Vás pripravili **9 príspevkov**. Vlogy môžete nájsť vo všetkých podcastových aplikáciách a taktiež aj na YouTube.

INESS na DNES podcast, ktorý dnes potrebujete počuť

V súčasnej dobe sme zavalení veľkým množstvom informácií, z ktorých si len ťažko vieme vybrať tie dôležité a venovať im primeraný čas. Vďaka novému podcastu **INESS na DNES** sa v jednom krátkom rozhovore dozvieme všetko, čo potrebujeme. Podcast z dielne INESS pripravuje Ina Sečíková, ktorá sa spoločne s analytikmi v jednotlivých dieloch venuje aktuálnym problémom a výzvam slovenskej spoločnosti. Okrem ekonomickej situácie sa môžete tešiť na zdravotníctvo, zdieľanú ekonomiku, školstvo a mnoho ďalšieho.

V roku 2024 pribudlo **16 dielov** podcastu.

Nájsť nás môžete na:

Spotify
Anchor
Google Podcasts
Apple Podcasts

INESS do UCHA

komentáre ktoré ste si nestihli prečítať

Výber komentárov našich analytikov, ktoré si môžete nie len prečítať, ale aj vypočuť.

V roku 2024 sme vydali **10 dielov**.

EKONOMICKÝ BASE CAMP

Tretí ročník **Ekonomického base campu (EBC)**, ktorý organizuje **INESS**, sa konal od **17. do 20. októbra 2024**. Tento štvordňový vzdelávací seminár sa zameriaval na aktuálne ekonomické témy a privítal 28 študentov stredných a vysokých škôl a mladých profesionálov v hoteli Bystrička pri Martine.

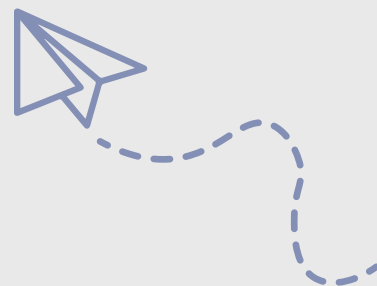
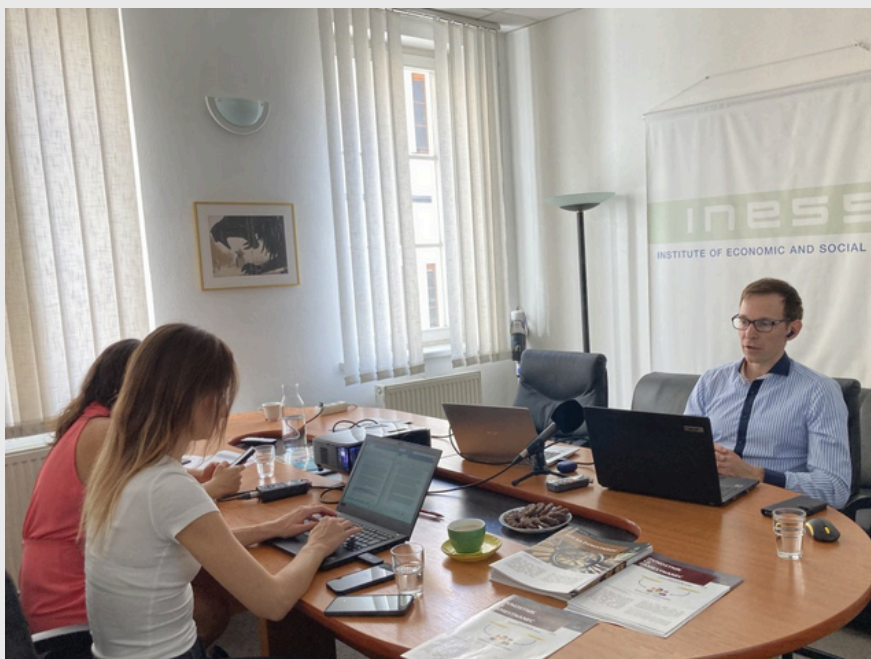
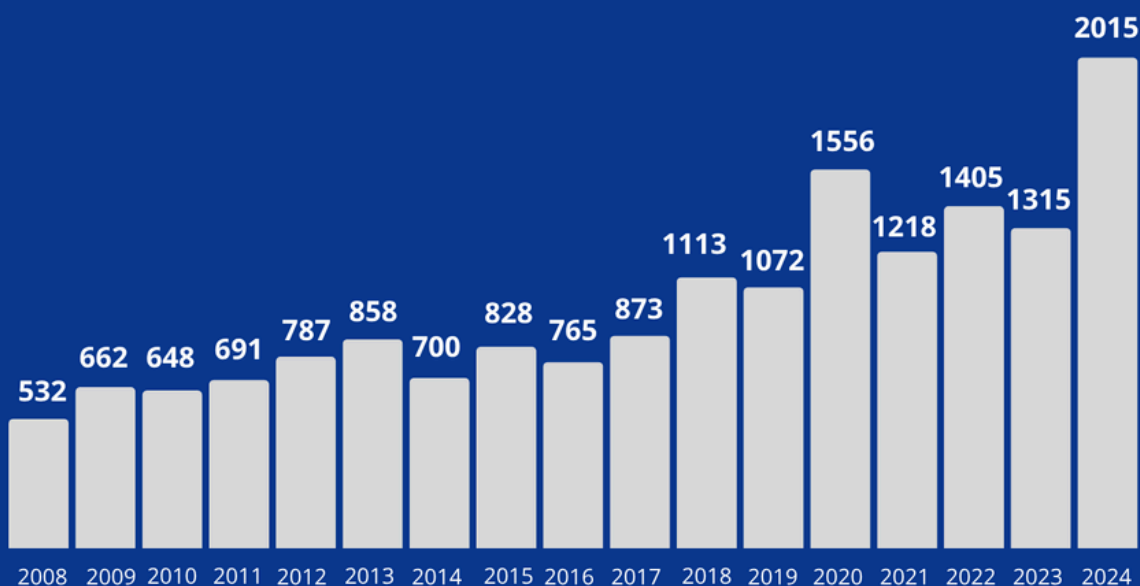
Ekonomický Base Camp sa venoval kľúčovým otázkam fungovania verejných financií, dopadom zdanenia na ekonomiku a podnikanie, ako aj problémom slovenského zdravotníctva a klimatickej politiky z pohľadu ekonóma. Diskutovalo sa o motiváciách politikov a voličov v rozhodovacích procesoch, o význame produktivity a špecializácie pre rast bohatstva, ale aj o problémoch duševného vlastníctva a inovácií. Záver patrilo témam peňazí, inflácie a investovania, ktoré doplnili skupinové prezentácie na tému hospodárskeho rastu Slovenska. Podujatie kombinuje formálne aj neformálne diskusie, čím poskytuje účastníkom bohaté vzdelávacie skúsenosti.

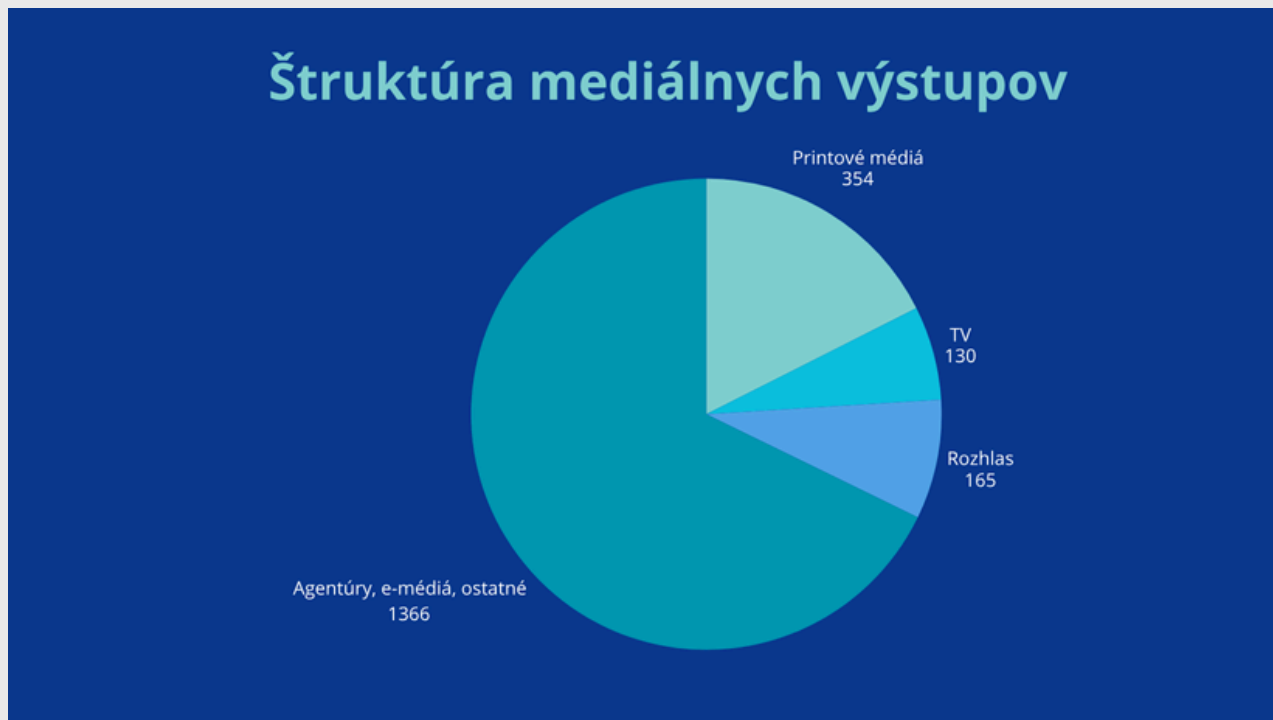
MEDIÁLNE AKTIVITY

Členovia INESS pravidelne publikujú články v médiách a prostredníctvom mediálnych vyjadrení prezentujú názory a návrhy riešení aktuálnych ekonomických problémov. **V roku 2024 mali analytici INESS celkovo 2015 mediálnych vystúpení alebo zverejnených článkov.** V nasledujúcom grafe možno vidieť dynamiku vývoja mediálnej aktivity analytikov INESS od jeho vzniku v roku 2008.

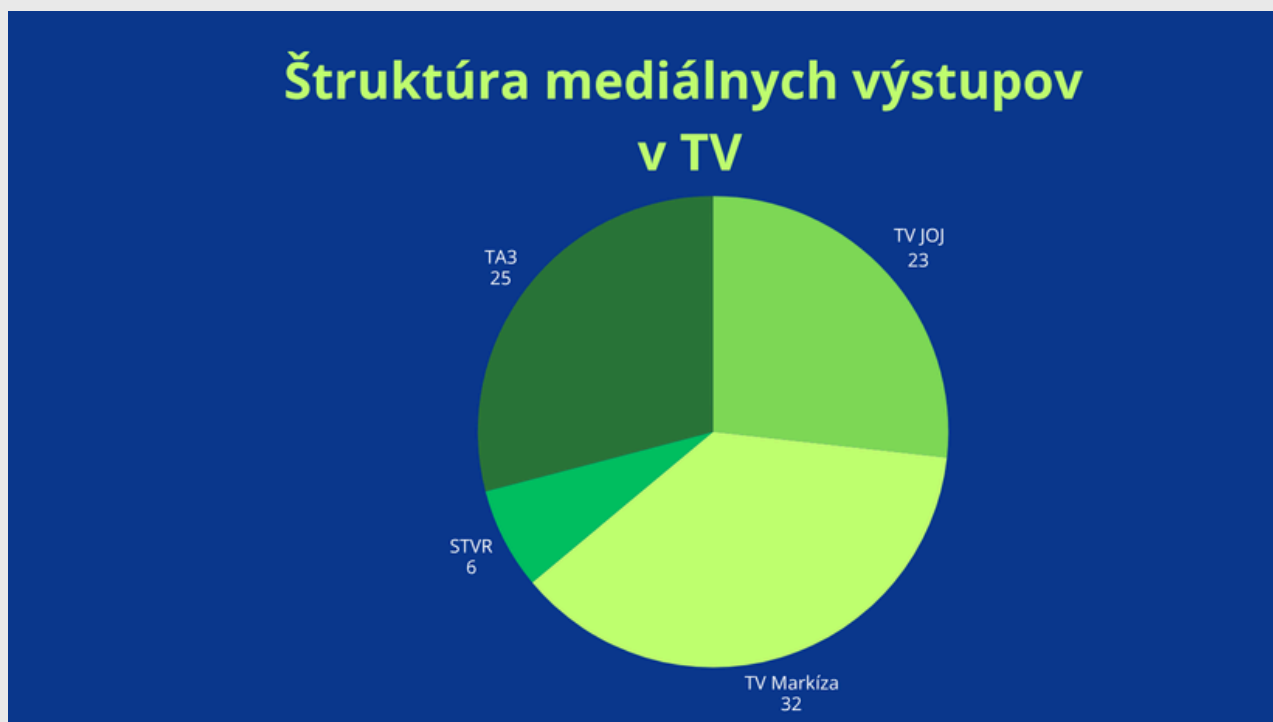
Zhrnutie mediálnych výstupov

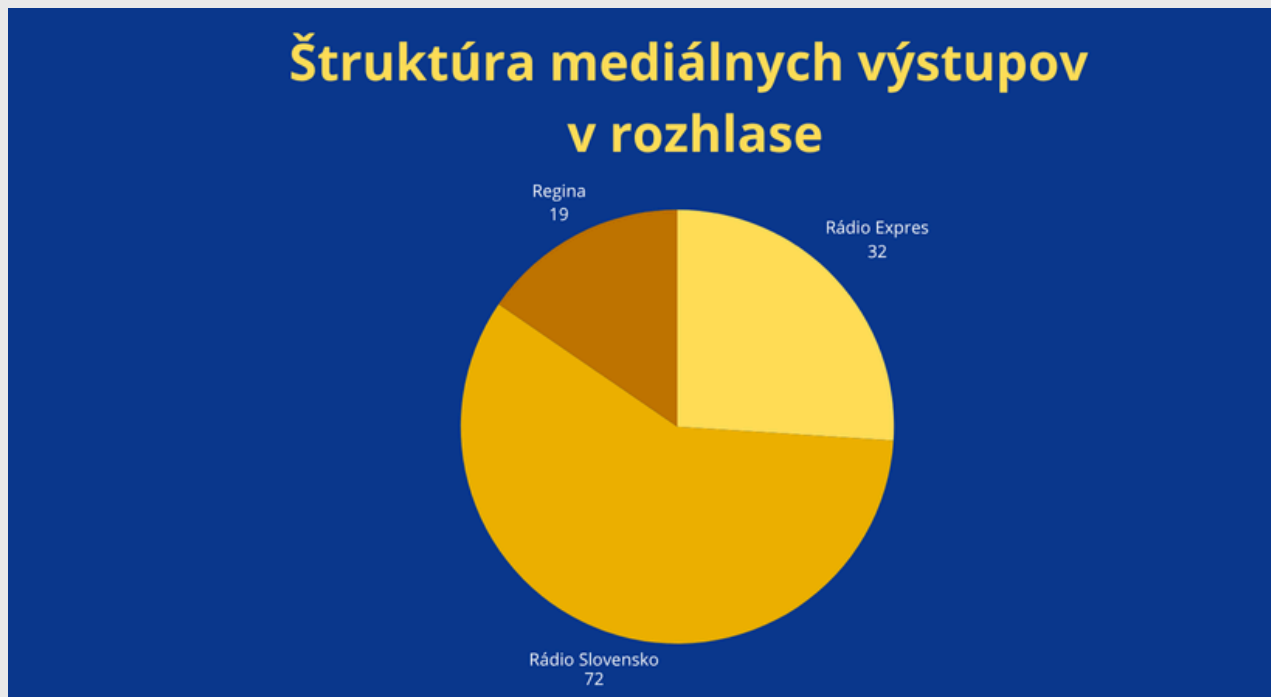
Grafy nižšie zachytávajú **mediálnu aktivitu INESS v roku 2024** rozdelenú podľa typu médií (všetky mediálne výstupy sú dostupné na stránke inštitútu www.iness.sk).

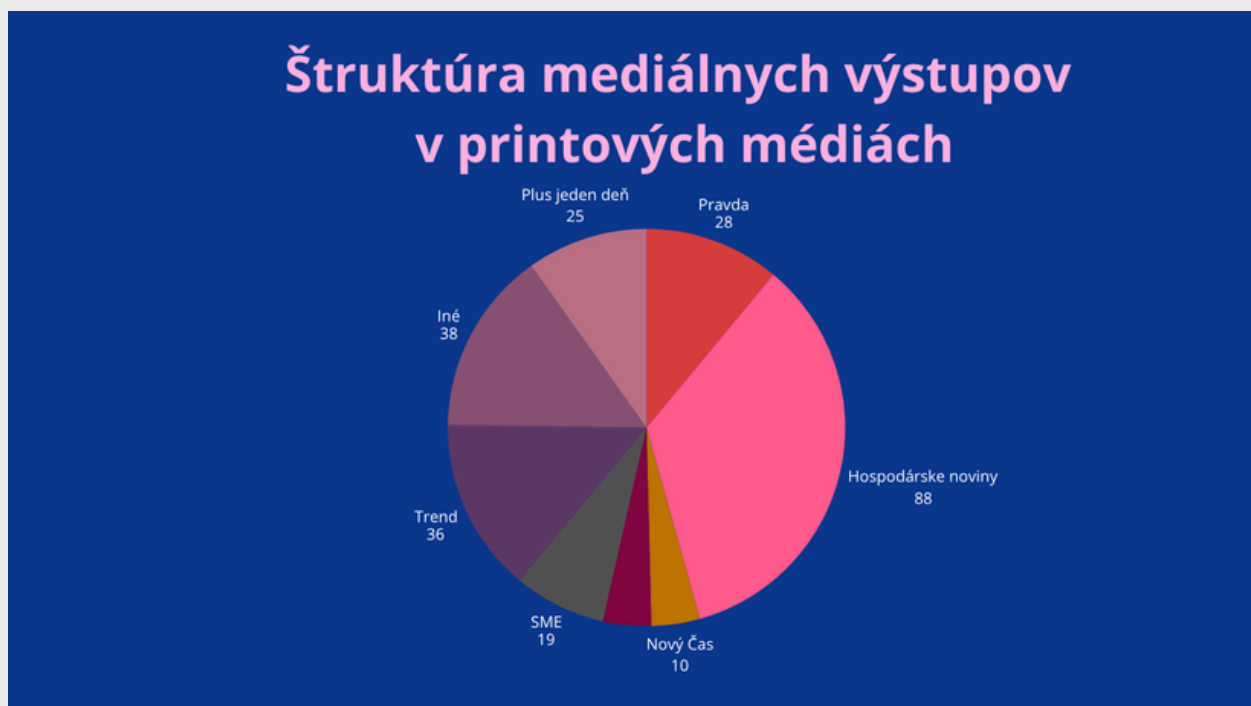
Analytici INESS sa najčastejšie **vyjadrovali v spravodajských reláciách** (TA3, TV JOJ, Správy STVR, Televízne noviny TV Markíza), ale aj v publicistických reláciách všetkých dôležitých televízií.

Podobne ako v prípade televízie, aj v rozhlase členovia INESS najčastejšie prezentovali svoje **názory v spravodajských a publicistických reláciách**, najmä v Slovenskom Rozhlase, Rádiu Expres a Rádiu Regina.

Členovia INESS publikovali v roku 2024 v tlačенých alebo elektronických médiách celkovo **193 autorských článkov**. Zvyšok mediálnych výstupov tvorili vyžiadané komentáre k aktuálnemu dňaniu.

Na svojej stránke INESS ponúka na predaj zaujímavé diela ekonomickej literatúry. Zároveň je možné sa dostať k online katalógu **Knížnice INESS**, ktorá je dostupná širokej verejnosti.

Na internetovej stránke **INESS** členovia a externí spolupracovníci publikujú:

- ➔ vlastné odborné analýzy a štúdie,
- ➔ **INESS Policy Notes** (policy štúdie s konkrétnymi odporúčaniami pre hospodársku politiku),
- ➔ **INESS na tému** (krátky doplnok k INESS Policy Notes pre bežných čitateľov),
- ➔ mediálne výstupy,
- ➔ preklady zaujímavých článkov (na témy finančná a hospodárska kríza, euro, sociálny systém, hospodárska politika a dopady vládnych regulácií, životné prostredie, energetický priemysel, daňová konkurencia a podobne),
- ➔ vlastné komentáre k aktuálnemu daniu na Slovensku i vo svete,
- ➔ zaujímavé porovnania z rôznych ekonomických a spoločenských oblastí života,
- ➔ rešerše ekonomickej literatúry,
- ➔ mesačník **Market Finesse**,
- ➔ videá na aktuálne témy s názvom Na vršku,
- ➔ podcast **INESS na DNES** na aktuálne ekonomické témy,
- ➔ podcast **INESS do UCHA**, audiokomentáre na aktuálne témy,
- ➔ odporúčania na zaujímavé články, stránky, podujatia alebo publikácie,
- ➔ iné.

INESS

ŠTATISTIKA NÁVŠTEVNOSTI INTERNETOVÝCH STRÁNOK A SOCIÁLNYCH SIETÍ

V roku 2024 bola stránka **iness.sk** navštívená **60 000** krát unikátnymi návštevníkmi.

Stránku **Ekonomická olympiáda.sk** k 31.12.2024 si používatelia klikli spolu **38 000** krát.

Iné internetové stránky

Okrem vlastnej internetovej stránky www.iness.sk prezentujú členovia INESS svoje názory na blogu SME a blogu Denníka N. Preklady svojich textov publikuje INESS na stránkach 4liberty.eu, francúzskeho IREF, , či amerického Atlas Network.

INESS na Facebooku

INESS v roku 2009 spustil svoju stránku na Facebooku. Ku koncu roka 2024 mala stránka viac ako 15 000 fanúšikov. Na stránke nájdete vždy aktuálne informácie o pripravovaných podujatiach, zaujímavých mediálnych výstupoch či článkoch členov INESS, ako aj diskusie na témy, ktorým sa venuje INESS, alebo ktoré zaujímajú našich čitateľov.

Adresa FB stránku INESS: www.facebook.com/iness.slovakia.

V roku 2011 sme tiež spustili samostatnú facebookovú stránku pre náš vlajkový projekt Cenu štátu. Prinášame na ňom zaujímavé informácie z diania vo verejných financiách. V roku 2024 dosiahla stránka viac ako 2 500 fanúšikov.

Adresa FB stránky Cena štátu: www.facebook.com/cenastatu

INESS na YouTube

Naše videá mali v roku 2024 spolu 36 557 pozretí. Ako podcast si rôzne odborné diskusie vypočulo 59 876 poslucháčov.

PODPORTE INESS

INESS uskutočňuje svoje aktivity vo veľkej miere **vd'aka podpore darcov**. Ak sympatizujete s aktivitami INESS a radi by ste finančne prispeli k ich realizácii, môžete tak urobiť viacerými spôsobmi:

- bankovým prevodom na účet INESS: SK2811000000002664752087 (Tatrabanka, a. s., Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava), do správy pre prijímateľa uveďte „dar“.
- finančným prevodom cez PayPal
- cez stránku Darujme.sk tu: <https://iness.darujme.sk/viac-slobody/>
- asignáciou 2 % z dane z príjmu. Spôsob, akým možno poukázať 2 % z dane z príjmu, nájdete na internetovej stránke <https://www.iness.sk/sk/podporte-nas>.
- cez kryptomeny

Všetky možnosti podpory nájdete na našom webe <https://iness.sk/sk/podporte-nas>

Každému darcovi by sme radi zasielali informácie o našich aktivitách a o využití darovaných prostriedkov. Preto Vás prosíme, aby ste nám Váš príspevok oznámili na adrese iness@iness.sk

Každý darca podporou INESS získa:

- VIP pozvánky na všetky podujatia organizované INESS (pri dare nad 500 EUR)
- VIP pozvánky na osobné stretnutia s významnými zahraničnými hosťami (pri dare nad 5000 EUR)
- zadarmo každú tlačенú publikáciu vydanú INESS (pri dare nad 500 EUR)
- pravidelné zasielanie mesačníka Market Finesse
- pravidelné informovanie o všetkých pripravovaných aktivitách
- možnosť stretávať sa s členmi INESS a diskutovať o aktuálnych spoločenských témach

Srdečne Vám ďakujeme,

**Richard Ďurana,
Juraj Karpíš,
Radovan Ďurana,
Martin Vlachynský,
Róbert Chovanculiak,
Monika Budzák,
Ina Sečíková,
Gabriela Grešková,
Richard Vilkus,
Matej Bárta,
Katarína Ševčíková,
Samuel Jurčišin,
Sofia Tokošová
Filip Malcher**

Všetky svoje výnosy podrobne uvádzame v poznámkach k ÚZ v čl. IV a súčasne k nim uvádzame aj náklady.

Príloha: Účtovná závierka k 31. 12. 2024.

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

neziskovej účtovnej jednotky účtujúcej
v sústave podvojného účtovníctva

zostavená k . . 2 0

Daňové identifikačné číslo	Účtovná závierka	Mesiac Rok	
IČO	riadna	Za obdobie	
		do	2 0
SK NACE	mimoriadna	Bezprostredne predchádzajúce obdobie	od 2 0
	priebežná	do	2 0
	(vyznačí sa x)		

Priložené súčasti účtovnej závierky

Súvaha (Úč NUJ 1-01)
(v eurocentoch)

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)
(v eurocentoch)

Poznámky (Úč NUJ 3-01)
(v celých eurách alebo eurocentoch)

Názov účtovnej jednotky

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica

Číslo

PSČ Obec

Telefónne číslo

E-mailová adresa

Zostavená dňa:

. . 2 0

Schválená dňa:

. . 2 0

Podpisový záznam
štatutárneho orgánu alebo
člena štatutárneho orgánu
účtovnej jednotky:

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a		b	1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 002 + r. 009 + r. 021		001				
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok r. 003 až r. 008	002				
A.I.1.	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti 012 - (072+091AÚ)	003				
2.	Softvér 013 - (073+091AÚ)	004				
3.	Oceniťelné práva 014 - (074 + 091AÚ)	005				
4.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)	006				
5.	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)	007				
6.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051-095AÚ)	008				
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok r. 010 až r. 020	009				
A.II.1.	Pozemky (031)	010				
2.	Umelecké diela a zbierky (032)	011				
3.	Stavby 021 - (081 + 092AÚ)	012				
4.	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí 022 - (082 + 092AÚ)	013				
5.	Dopravné prostriedky 023 - (083 + 092AÚ)	014				
6.	Pestovateľské celky trvalých porastov 025 - (085 + 092AÚ)	015				
7.	Základné stádo a ťažné zvieratá 026 - (086 + 092AÚ)	016				
8.	Drobný dlhodobý hmotný majetok 028 - (088 + 092AÚ)	017				
9.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok 029 - (089 +092AÚ)	018				
10.	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)	019				
11.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AÚ)	020				
A.III.	Dlhodobý finančný majetok r. 022 až r. 028	021				
A.III.1.	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061- 096 AÚ)	022				
2.	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062 - 096 AÚ)	023				
3.	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AÚ)	024				
4.	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AÚ	025				
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AÚ)	026				
6.	Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AÚ)	027				
7.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AÚ)	028				

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a		b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051		029				
B.I.	Zásoby r. 031 až r. 036	030				
B.I.1.	Materiál (112 + 119) - 191	031				
2.	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121+122) - (192 +193)	032				
3.	Výrobky (123 - 194)	033				
4.	Zvieratá (124 - 195)	034				
5.	Tovar (132 + 139) - 196	035				
6.	Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby (314 AÚ - 391 AÚ)	036				
B.II.	Dlhodobé pohľadávky r. 038 až r. 041	037				
B.II.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ	038				
2.	Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391AÚ)	039				
3.	Pohľadávky voči účastníkom združení (358AÚ - 391AÚ)	040				
4.	Iné pohľadávky (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
B.III.	Krátkodobé pohľadávky r. 043 až r. 050	042				
B.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ	043				
2.	Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391 AÚ)	044				
3.	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	045		x		
4.	Daňové pohľadávky (341 až 345)	046		x		
5.	Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+ 348)	047		x		
6.	Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391AÚ)	048				
7.	Spojovací účet pri združení (396 - 391AÚ)	049				
8.	Iné pohľadávky (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050				
B.IV.	Finančné účty r. 052 až r. 056	051				
B.IV.1.	Pokladnica (211 + 213)	052		x		
2.	Bankové účty (221 AÚ + 261)	053		x		
3.	Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok (221 AÚ)	054		x		
4.	Krátkodobý finančný majetok(251+ 253 + 255AÚ+ 256 + 257) - 291AÚ	055				
5.	Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259 - 291AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 058 a r. 059		057				
C.1.	Náklady budúcich období (381)	058				
2.	Príjmy budúcich období (385)	059				
MAJETOK SPOLU r. 001 + r. 029 + r. 057		060				

Strana pasív		č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a		b	5	6
A. VLASTNÉ IMANIE r. 062+ r. 067 + r. 071 + r. 072		061		
A.I. Imanie a fondy	r. 063 až r. 066	062		
A.I.1.	Základné imanie (411)	063		
2.	Fondy tvorené podľa osobitných predpisov (412)	064		
3.	Fond reprodukcie (413)	065		
4.	Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín (415)	066		
A.II. Fondy tvorené zo zisku	r. 068 až r. 070	067		
A.II.1.	Rezervný fond (421)	068		
2.	Fondy tvorené zo zisku (423)	069		
3.	Ostatné fondy (427)	070		
A.III. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (+; - 428)		071		
A.IV. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 067 + r. 071 + r. 073 + r. 100)		072		
B. ZÁVÄZKY r. 074 + r. 078 + r. 086 + r. 096		073		
B.I.1. Rezervy	r. 075 až r. 077	074		
2.	Rezervy zákonné (451AÚ)	075		
3.	Ostatné rezervy (459AÚ)	076		
4.	Krátkodobé rezervy (323 + 451AÚ + 459AÚ)	077		
B.II. Dlhodobé záväzky	r. 079 až r. 085	078		
B.II.1.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	079		
2.	Vydané dlhopisy (473 - 255 AÚ)	080		
3.	Záväzky z nájmu (474 AÚ)	081		
4.	Dlhodobé prijaté preddavky (475)	082		
5.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476 AÚ)	083		
6.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478)	084		
7.	Ostatné dlhodobé záväzky (373 AÚ + 479 AÚ)	085		
B.III. Krátkodobé záväzky	r. 087 až r. 095	086		
B.III.1.	Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323	087		
2.	Záväzky voči zamestnancom (331+ 333)	088		
3.	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	089		
4.	Daňové záväzky (341 až 345)	090		
5.	Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)	091		
6.	Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov (367)	092		
7.	Záväzky voči účastníkom združení (368)	093		
8.	Spojovací účet pri združení (396)	094		
9.	Ostatné záväzky (379 + 373 AÚ + 474 AÚ +476AÚ + 479 AÚ)	095		
B.IV. Bankové úvery a iné výpomoci a pôžičky	r. 097 až r. 099	096		
B.IV.1.	Dlhodobé bankové úvery (461AÚ)	097		
2.	Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AÚ)	098		
3.	Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)	099		
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU r. 101 až r. 103		100		
C.I.1.	Výdavky budúcich období (383)	101		
2.	Výnosy budúcich období krátkodobé (384 AÚ)	102		
3.	Výnosy budúcich období dlhodobé (384 AÚ)	103		
SPOLU VLASTNÉ IMANIE, ZÁVÄZKY A ÚČTY ČASOVÉHO ROZLIŠENIA r.061+ r.073 + r.100		104		

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01				
502	Spotreba energie	02				
504	Predaný tovar	03				
511	Opravy a udržiavanie	04				
512	Cestovné	05				
513	Náklady na reprezentáciu	06				
518	Ostatné služby	07				
521	Mzdové náklady	08				
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09				
525	Ostatné sociálne poistenie	10				
527	Zákonné sociálne náklady	11				
528	Ostatné sociálne náklady	12				
531	Daň z motorových vozidiel	13				
532	Daň z nehnuteľností	14				
538	Ostatné dane a poplatky	15				
541	Zmluvné pokuty a penále	16				
542	Ostatné pokuty a penále	17				
543	Odpísanie pohľadávky	18				
544	Úroky	19				
545	Kurzové straty	20				
546	Dary	21				
547	Osobitné náklady	22				
548	Manká a škody	23				
549	Iné ostatné náklady	24				
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25				
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26				
553	Predané cenné papiere	27				
554	Predaný materiál	28				
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29				
556	Tvorba fondov	30				
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32				
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33				
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34				
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35				
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36				
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37				
Účtová trieda 5 spolu		r. 01 až r. 37	38			

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky	39				
602	Tržby z predaja služieb	40				
604	Tržby za predaný tovar	41				
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53				
645	Kurzové zisky	54				
646	Prijaté dary	55				
647	Osobitné výnosy	56				
648	Zákonné poplatky	57				
649	Iné ostatné výnosy	58				
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64				
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od právnických osôb	68				
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69				
664	Prijaté členské príspevky	70				
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71				
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72				
691	Dotácie	73				
Účtová trieda 6 spolu		r. 39 až r. 73	74			
Výsledok hospodárenia pred zdanením		r. 74 - r. 38	75			
591	Daň z príjmov	76				
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení		(r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)	78			